

Hillerød Kommune

Tilgængelighedsplan

2023

Tilgængelighedsplan © 2023

Hillerød Kommune

Trollesmindeallé 27

3400 Hillerød

Udarbejdet i samarbejde med Sweco Danmark A/S

Design: Rumfang – part of IDna Group

Publikationen kan hentes elektronisk på

www.hillerød.dk

INDHOLD

FORORD	4
INDLEDNING	5
TILGÆNGELIGHED GENERELT	6
Brugerne og deres udfordringer.....	6
Gode tilgængelighedsløsninger	8
EKSEMPLER PÅ BARRIERER	14
Gangbaner	15
Busstoppesteder	16
Fodgængerkrydsninger	17
Parkering	18
Øvrige	18
TILGÆNGELIGHEDSNETTET	19
Rejsemål	19
Ruter	19
Prioritering af ruter	34
DET VIDERE ARBEJDE	36

FORORD

Muligheden for at færdes frit mellem rejsemål i byen har stor betydning for den enkelte borgers livskvalitet. Derfor har vi i Hillerød Kommune udarbejdet denne tilgængelighedsplan. Vi vil gerne gøre det nemmere for borgerne i Hillerød Kommune at komme rundt, og vi vil gerne skabe de samme muligheder for at færdes frit, uanset om man bor i Hillerød centrum eller i en mindre landsby.

Planen er udarbejdet af By- og Miljøområdet i samarbejde med Handicaprådet.

Tilgængelighedsplanen skal fungere som grundlag for de fremtidige beslutninger og som en langsigtet plan for implementering af gode tilgængeligheds løsninger i Hillerød Kommune. Med denne tilgængelighedsplan vil vi sikre, at der skabes størst mulig tilgængelighed for flest mulige borgere i Hillerød Kommune.

Tilgængelighedsplanen vil blive brugt af planlæggere, rådgivere og entreprenører ved udformning og renovering af offentlige færdselsarealer, så de i vid udstrækning udformes på en sådan måde at de er tilgængelige for alle borgere og besøgende i Hillerød Kommune. Prioriteringen af midler specifikt til forbedring af tilgængeligheden i kommunen vil fortsat prioriteres i samarbejde med Handicaprådet, så der sættes ind på de steder, hvor behovene er størst.

Sideløbende med udarbejdelsen af denne tilgængelighedsplan har vi udarbejdet en guideline for tilgængelighed under anlæg. Den skal benyttes af kommunes driftsfolk og entreprenører til at sikre god tilgængelighed under anlæg.

INDLEDNING

Tilgængelighedsplanen har til formål at målrette indsatsen for tilgængeligheden i kommunen.

Tilgængelighedsplanen omfatter de udendørs, offentlige færdselsarealer, som veje, fortove og pladser i Hillerød Kommune, samt adgang til offentlige bygninger. Planen omfatter ikke private veje eller færdselsarealer, som ejes af andre offentlige instanser, som f.eks. interne adgangsveje ved institutioner, togstationer samt adgangsforhold til private bygninger. Hillerød Kommune vil dog gennem dialog og samarbejde med private grundejere medvirke til at der fremover også bliver god adgang for alle på de private matrikler.

Tilgængelighedsplanen er opdelt i følgende fire hovedafsnit:

Tilgængelighed generelt

Her beskrives brugerne og deres udfordringer samt eksempler på gode tilgængelighedsløsninger fra håndbogen Færdselsarealer for alle – Universel design og tilgængelighed.

Eksisterende barrierer

Her gennemgås de hyppigste barrierer, der findes i Hillerød Kommune.

Tilgængelighedsnettet

Her udpeges en række rejsemål i Hillerød Kommune og disse bindes sammen til et sammenhængende rutenet som prioriteres ud fra længde, antal og type af rejsemål.

Det videre arbejde

Her opsættes en handlingsplan for det videre arbejde med tilgængelighed i Hillerød Kommune.

Figur 1 Kørestolsbruger passerer vandrende

TILGÆNGELIGHED GENERELT

Byens tilgængelighed er en grundlæggende forudsætning for at skabe lige muligheder for alle og samtidig skabe størst mulig bevægelsesfrihed og sikkerhed for alle fodgængere, uanset om de har funktionsnedsættelse eller ikke. Det overordnede mål er at hindre, at der skabes unødige barrierer i det fysiske byrum for mennesker med funktionsnedsættelser på deres rejse mellem hjemmet og f.eks. læge, institutioner, arbejdspladser, indkøb m.m.

Handicappede og ældre er ofte særligt sårbare over for barrierer i byrummet. Dog er det samlet set næsten alle mennesker der, på et tidspunkt i deres liv, har en funktionsnedsættelse i en grad, så det vil have indflydelse på deres dagligdag. Det ses f.eks. som følge af nedsat gang- eller synsfunktion, nedsatte motoriske evner og udvikling, allergi, samt nedsat evne til at opfatte og overskue trafikken og reagere hurtigt.

Brugerne og deres udfordringer

Mennesker med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser bliver kun handicappede, når omgivelserne – eller deres indretning – er udformet forkert.

Såvel yngre som ældre borgere bliver ofte sårbare over for barrierer i det udendørs fysiske miljø, hvis de har nedsat gang- eller synsfunktion, nedsatte motoriske evner og udvikling, eller nedsat evne til at opfatte og overskue trafikken og reagere hurtigt.

Ved at mindske eller fjerne barrierer og forbedre tilgængeligheden, kan man give alle borgere mulighed for at deltage og medvirke i samfundet.

Mennesker med bevægehandicap og blinde udgør den mest udsatte gruppe, idet deres behov er de mest vidtrækkende.

Hertil kommer den store gruppe af ældre borgere, der er gangbesværede, har nedsat syn og/eller benytter hjælpemidler, som f.eks. rollator eller elscotere.

Hvis omgivelserne indrettes under hensyntagen til de sårbare gruppers behov, vil det ikke blot medvirke til at lette hverdagen og tilgængeligheden for disse, men også for alle andre.

Kørestolsbrugere

Kørestolsbrugere og gangbesværede har ofte problemer med:

- Høje kantsten eller andre niveauforskelle
- Parkering, hvor biler hindrer en fri gangbane
- Lange fodgængerfelter uden midterheller eller med kort grøntid for fodgængere i signalanlæg
- Uregulerede overgange på veje med meget trafik
- Snævre (eller ingen gangbaner)
- Faste genstande, cykler og andet inventar, som står i vejen
- Brosten eller andre ujævne belægninger
- Manglende eller forkert udformet invalideparkering ved rejsmål
- Større niveauforskelle uden ramper eller elevatorer

Figur 2 Kørestolsbruger med hjælper

Blinde og svagsynede

Blinde og svagsynede har ofte problemer med:

- Umarkerede trapper, skakte eller udgravninger
- Faste genstande i gangbaner- både vertikalt og horisontalt
- Ringe afgrænsning mellem fodgænger- og kørearealer (såvel til biler som cykler)
- Manglende ledelinjer (naturlige eller anlagte)
- Fodgængerfelter, som ligger skævt eller ikke er markeret
- Uregulerede fodgængerkrydsninger
- Manglende midterheller
- Manglende opmærksomhedsfelter
- Manglende kontrastfarver på kantsten o. lign.

Ældre med gangbesvær

Ældre borgere har også tilsvarende problemer i større eller mindre grad. Herudover oplever ældre også problemer i forhold til:

- Dårlige oversigtsforhold
- Manglende hvilemuligheder langs fortove, ved stoppesteder o. lign.
- Stejle trapper og manglende håndliste/gelænder ved trapper og ramper
- Utilstrækkelig trafikinformation ved busstop, rejsemål o. lign.
- Manglende mulighed for fodgængerkrydsninger

Figur 3 Manglende hvilemulighed ved busstop

Døve eller hørehæmmede

Døve og personer med nedsat hørelse orienterer sig primært via deres syn, når de færdes i trafikken.

Døve eller hørehæmmede oplever følgende punkter som barrierer:

- Manglende belysning
- Manglende adskillelse af trafikantgrupper
- Støjende arealer, f.eks. baggrundstøj som gør det svært at høre om bussen kommer

Allergikere

Det har vist sig, at antallet af personer med pollenallergi er større i byerne end på landet.

Pollenallergikere oplever følgende punkter som barrierer:

- Beplantning med birk, el, hassel og elm
- Vindbestøvende planter og græs, der blomstrer
- Ophold – og ventearealer uden stort luftskifte

Mennesker med nedsat orienterings- og reaktionsevne

Denne gruppe omfatter personer, der pga. læsevanskeligheder, psykiske handicaps, demens og lign. Har vanskeligt ved at orientere sig og forstå informationer. Mindre børn og ældre hører også til denne gruppe.

Brugerne har svært ved at orientere sig i komplekse situationer og har ofte nedsat reaktionstid.

Mennesker med nedsat orienterings- og reaktionsevne oplever følgende punkter som barrierer:

- For mange informationer på en gang
- Høj hastighed for biler og cykler
- Dårlige oversigtsforhold
- Fodgængerkrydsninger uden fodgængerfelt
- Gangbaner uden naturlige ganglinjer, f.eks. pladser
- Manglende hvilemuligheder
- Mangelfuld skiltning
- Arealer uden adskillelse. F.eks. fælles stier
- Opholdsarealer med meget støj

Gode tilgængelighedsløsninger

Hillerød Kommune udformer sine vejarealer i overensstemmelse med vejregelhåndbogen "Færdselsarealer for alle – Universelt design og tilgængelighed" fra 2023 med enkelte tilpasninger.

Denne rapport indeholder en kort gennemgang af nogle eksempler på udformning af gangbaner, overkørsler, sidevejskrydsninger, fortovshjørner, busstoppested med cykelsti, busstoppested med cykelsti og busperron og busstoppested uden cykelsti. Desuden er vist eksempler på udformning af signalkrydsning, signalkrydsning med midterheller, fritliggende fodgængerfelt og ramper og trapper.

Flere tekster er taget direkte fra vejregelhåndbogen. Disse tekster er angivet med *kursiv*.

Gangbaner

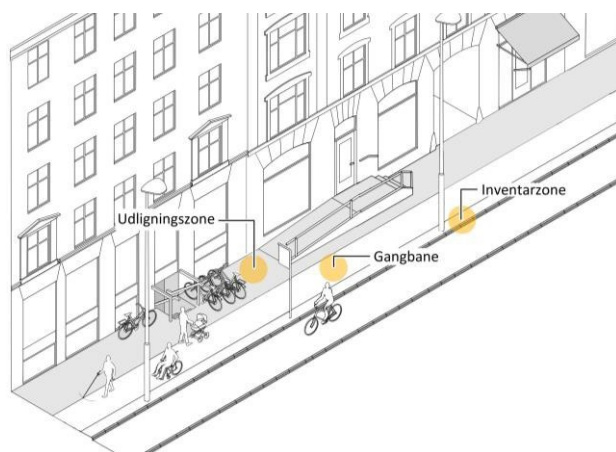
Fortovsarealer opdeles i gangbaner, udligningszoner og inventarzone, jf. figur 4, mens skilte, cykler og andet udstyr placeres uden for ganglinjen i en afstand på mindst 0,5 m fra ledelinjen.

Fortove udformes med:

- **Gangbane.** Gangbanen udgør den del af fortovet, gågaden, stien eller byrummet, som effektivt er til rådighed for fodgængere med og uden funktionsnedsættelser.
- **Udligningszone.** Mellem facade og gangbane findes udligningszonen. Udligningszonen optager trappefremspring, kælderskakte, lyskasser, parkerede cykler, ramper, butiksskilte, udeservering mv.
- **Inventarzone.** Mellem gangbanen og kantstenen til cykelsti/kørebane ligger inventarzone. Inventarzone benyttes primært til færdselstavler. Disse opstilles efter anvisningerne vedr. minimumsafstande mellem faste genstande og kørebane/cykelsti, krav til frihøjde mv.

Ofte er bredden af gangbanen således mindre end den samlede bredde af fortovet, som er fra forkant kantsten til facade eller vejskel, og det er vigtigt at skille de to begreber ad.

På mindre befærdede fortove og ved smalle pladsforhold kan gangbanen gå direkte op til kantsten mod cykelsti eller kørebane. Her bør færdselstavler, belysningsmaster mv. stilles i bagkant af gangbane. Det skal imidlertid altid sikres, at færdselstavler er synlige og overholder afstandskravene på maksimalt 4,5 meter fra kanten til højre vognbane.

Figur 4 Fodgængerarealer fordelt på gangbaner, inventarzone og udligningsarealer. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

Længde- og tværfald

En gangbanes længde- og tværfald har stor betydning for personer med fysisk funktionsnedsættelse, men også for synshandicappede, som bruger den kinæstetiske sans. Ved projektering af længde- og tværfald på gangbaner, skal det sikres, at gangbanerne kan afvandes tilstrækkeligt, så der ikke samles vand, som gør gangbanerne våde og glatte.

Der gælder følgende anbefalinger for fald på fortove og gangbaner:

- Anbefalet maksimal længdehældning: 40 ‰ (1:25)
- Anbefalet maksimalt tværfald: 20 ‰ (1:50)

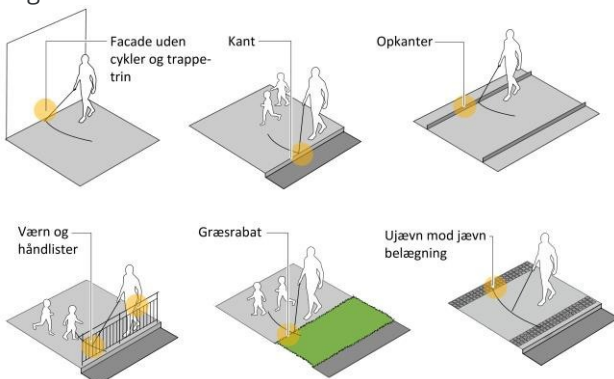
Hvor det anbefalede længdefald ikke kan overholdes grundet eksisterende kuperet terræn, bør der indarbejdes hvilemuligheder i form af repos og bænke, og det bør overvejes om der skal skiltes med alternative ruter.

Ved tværfald over 20 ‰ skal der være ekstra fokus på, at det resulterende fald ikke bliver så stort, at det går ud over tilgængeligheden. Tværfaldet bør ikke overstige 25 ‰ (1:40).

Ledelinjer

Synshandicappede har brug for ledelinjer for at kunne finde rundt. Det kan enten være naturlige ledelinjer eller særlige ledelinjer.

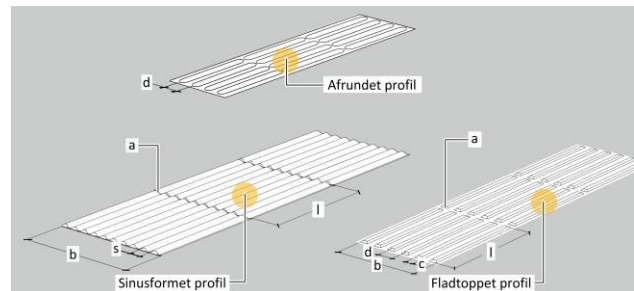
Naturlige ledelinjer kan være facade, værn, græsabat, ujævn belægning mod jævn belægning, nedad- eller opadgående kant.

Figur 5 Eksempler på naturlige ledelinjer.

Københavnertovet, som består af mindst to rækker store fliser (typisk 62,5 X 80 cm) adskilt af en række chaussésten, udgør en naturlig ledelinje.

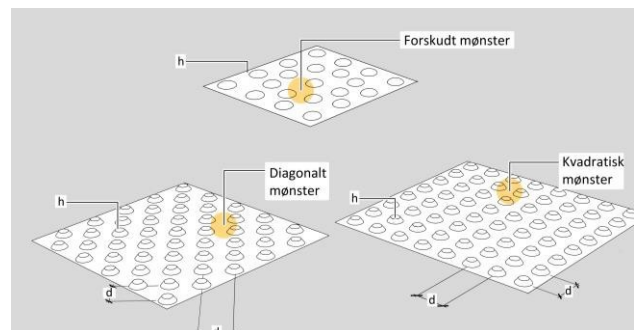
Ønskes anden belægning på gangbanerne kan der anvendes særlig ledelinje f.eks. i form af ledelinjeelementer. Se figur 6.

Figur 6 Ledelinjeelement. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

Opmærksomhedsfelter

Opmærksomhedsfelter udføres i overensstemmelse med vejregelhåndbogen med knophøjde (h) på 5 mm og diameter på 25-35 mm med en indbyrdes afstand på (d) på 45-61 mm fra toppunkt til toppunkt., som vist på figur 7.

Figur 7 Udformning af opmærksomhedsfelt. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

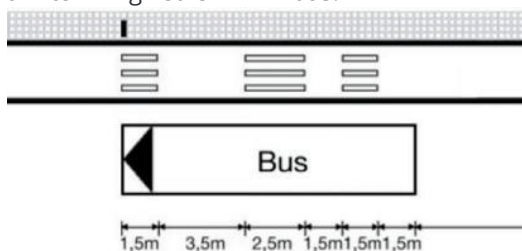
Busstoppesteder

Vejregelhåndbogen anbefaler at stoppesteder ud til en kørebane udformes med:

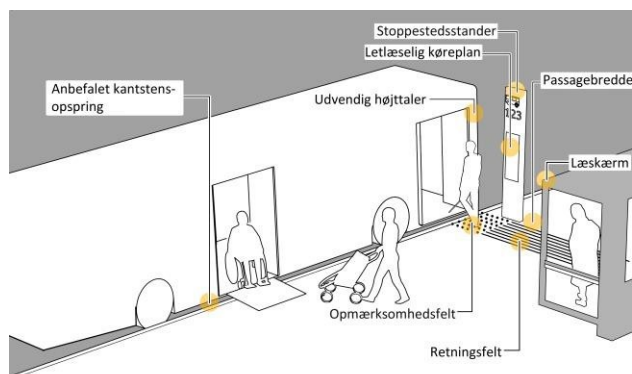
- Stoppestandsstander og skraldespand placeres 50 cm fra kantsten og 30 cm fra cykelsti
- Letlæselig køreplan placeret 1,4-1,6 meter over terræn.
- Passagebredde på mindst 1,0 meter bag standen. Ved meget snævre forhold kan standen sættes i bagkant af fortovet. I nogle kommuner integreres standen i læskærmen. Her skal det sikres, at bussen fortsat stopper ud for standen og retningsfelt og opmærksomhedsfelt placeres ud for denne.
- Opmærksomhedsfelt på 90 x 90 cm ved kantstenen ud for indgangsdøren.
- Retningsfelt, som er 90 cm bredt, og som strækker sig fra opmærksomhedsfeltet til bagkanten af fortovet.
- Anbefalet kantstensopspring mellem fortov og kørebane jf. håndbogen om "Kollektiv bustrafik og BRT".
- Læskærm
- Udvendig højttaler på bussen, som annoncerer linjenummer og destination

I Hillerød Kommune tilføjes yderligere to anbefalinger:

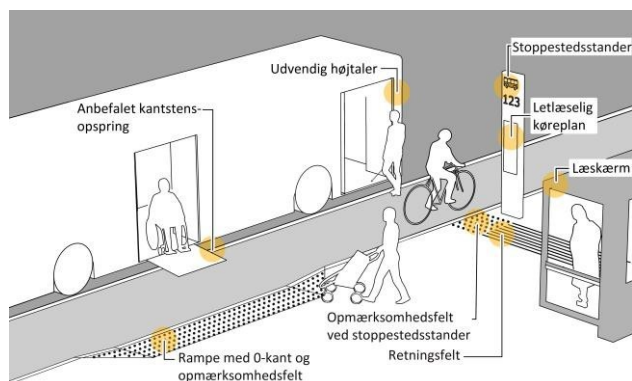
- Vejbrønde i busstoppesteder udføres som sideindløbsbrønde, da en rendestenrist vil sætte sig ved gentagne påkørsler, hvilket nedsætter komforten for buspassagererne.
- Ved stoppesteder uden perron ønsker Hillerød kommune, at der afmærkes fodgængerfelter på cykelstien. Den præcise afmærkning af fodgængerfelternes placering afhænger af bustypen. På figur 8 vises afmærkning ved en 12 m bus.

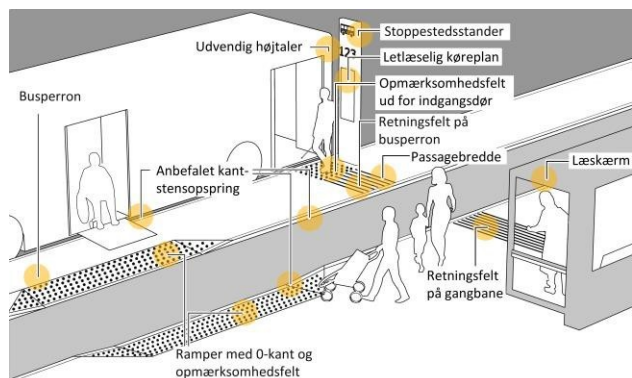
Figur 8 Afmærkning af fodgængerfelter på cykelsti. Kilde

Figur 9 Udformning af busstoppested uden cykelsti og uden perron. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

Figur 10 Udformning af busstoppested med cykelsti. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed". Her ønsker Hillerød Kommune at anlægge fodgængerfelt jf. figur 8.

Figur 11 Busstoppested med cykelsti og perron. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

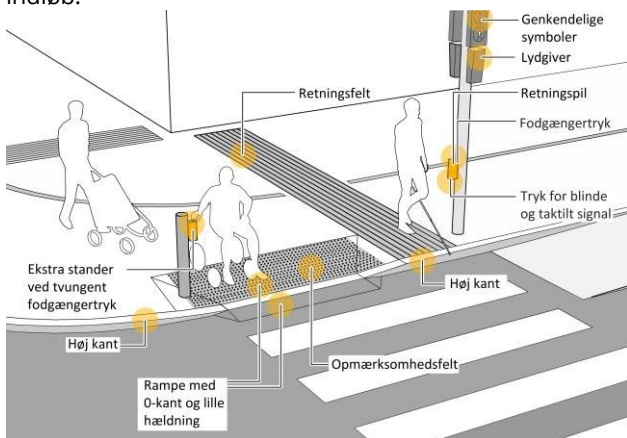
Kryds

Fodgængerfelt i signalreguleret kryds

Fortovet udfor et fodgængerfelt skal indeholde to dele, der tager hensyn til henholdsvis mennesker, som er blinde eller stærkt svagsynede og mennesker med bevægelseshandicap. For synshandicappede etableres en høj kant, minimum 6,0 cm og retningsfelt. Dette placeres længst væk fra konfliktområdet. Retningsfeltet skal angive fodgængerfeltets retning. For brugere med bevægehåndicap etableres nedsænket kantsten med 0-kant. For at sikre at synshandicappede ikke forvilder sig ud over 0-kanten etableres opmærksomhedsfelt, se figur 12.

Der skal som udgangspunkt mindst være 1,0 meter hævet kant for blinde og svagsynede. Den resterende bredde bruges så vidt muligt til niveaufri passage. Der bør ikke placeres en rendestensbrønd ud for retningsfeltet, da mobilitetsstokken kan sidde fast i risten.

Kan denne placering ikke undgås bør der vælges rist med fast karm med lameller i 45° eller brønd med sideindløb.

Figur 12 Principskitse af fodgængerkrydsning i fodgængerfelt. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

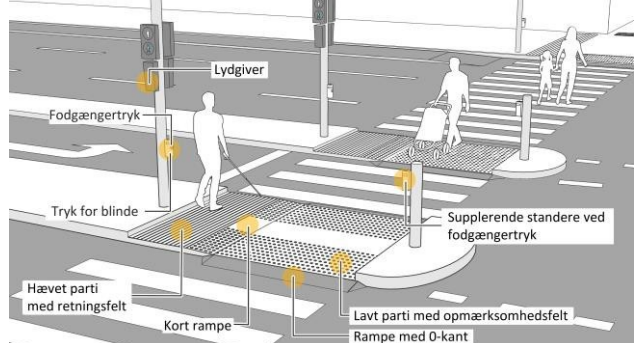
Signalreguleret krydsning med midterheller

Det anbefales, at midterheller i signalregulerede kryds udføres med:

- Hævet parti med retningsfelt i samme side som retningsfeltet på fortovet. Kantstensopspring på minimum 6 cm.
- Lavt parti med opmærksomhedsfelt, som er 90 (80) cm dybt i hele det lave partis bredde.

- Rampe med 0-kant. 0-kant anlægges i en bredde på 1,5 meter (ved smalle fodgængerfelter ned til 1,0 meter) Ramperne kan udføres som indvendige ramper, udvendige ramper eller som en kombination af begge dele. Ramperne anlægges med lav hældning, maksimalt 100 ‰ (1:10), hvilket tillader kørestols- og rollatorbrugere m.fl. lettere at passere kantsten.
- Rampe mellem opmærksomheds- og retningsfelt med lav hældning, maksimalt 100 ‰ (1:10).
- Fodgængertryk, retningspil og pilottone på standere, som er placeret ved retningsfeltet.
- Tryk for blinde samt retningspil, pilottone og vibration for døvblinde ved grønt.
- Lydgiver som er retningsbestemt
- Supplerende stander ved tvungent fodgængertryk, da en person siddende i kørestol kan have vanskeligt ved at nå den supplerende tryk, både for siddende og for stående.
- Tilstrækkelig bredde på hellen ved befærdede veje med flere kørespor på hver side.

Bredden af hellen tilpasses mængden af fodgængere samt størrelsen af vejen. Ved meget trafikerede veje bør hellen være bredere, for at sikre trygt ophold for fodgængerne. En krydsningshelle bør som minimum være 2,0 meter bred.

Figur 13 Signalreguleret krydsning med midterheller. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

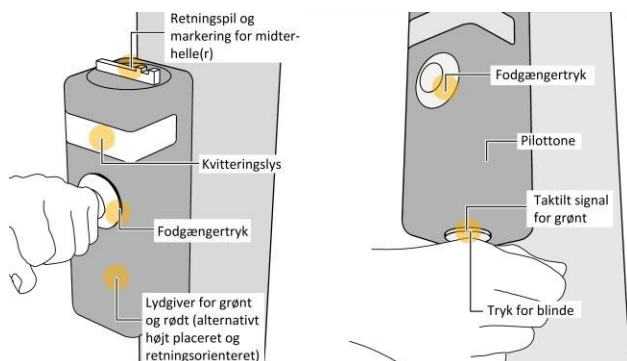
Fritliggende fodgængerfelt

Tilgængeligheds løsninger for belægnings og kantstensopspring for fritliggende signalregulerede fodgængerfelt udføres som ved kryds. Her bestemmes retningsfeltet og lydsignalet's placering af, hvad der er mest hensigtsmæssigt på stedet.

Fodgængertryk og lydsignal

Lydsignaler er en central del af tilgængeligheden i et signal-reguleret kryds og bør altid etableres, medmindre antallet af brugere forventes at være helt ubetydeligt.

Et lydsignals funktioner kan integreres i samme enhed som fodgængertrykket.

Figur 14 Enhed med lydgiver for grønt og rødt, retningspil, information om eventuelle midterhelle(r), pilottone, fodgængertryk, tryk for blinde, taktilt signal for grønt. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

Enheden for fodgængertryk og lydsignal udformes med:

- Fodgængertryk, som kan benyttes med kryttet hånd, hånddryg, arm eller lign. Dette er af hensyn til personer med nedsat hånd- og fingerfunktion.
- Kvitteringslys, der angiver, at anmeldelsen er detekteret.
- Lydgiver for "gå" og "vent". Alternativt højt placeret og retningsorienteret.
- Retningspil med markering for midterhelle(r)
- Pilottone, der angiver retningen hen til enheden for blinde og stærkt svagsynede.
- Taktilt signal for visning af grønt til døvblinde eller blinde med nedsat hørelse. Knappen vibrerer ved grønt.
- Tryk for blinde for aktivering af lyden for "gå" og "vent".

Ramper og trapper

Ved større højdeforskelle anlægges ramper og trapper. Der bør altid være rampe, mens trapper kan være et tilbud. Ved meget lange ramper, bør der anlægges trappe, som kan give en kortere rute for brugere, der ikke bruger hjælpemidler på hjul.

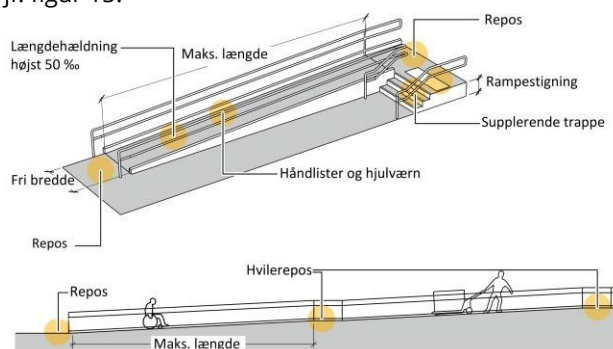
Ramper og trapper placeres – som udgangspunkt – uden for ganglinjen. Hvis pladsforholdene ikke muliggør dette, bør de markeres tydeligt og anlægges vinkelret på gangretningen.

Mindre niveauforskelle udlignes i belægningen. Ved ombygninger af for eksempel butiksgader og lignende kan der med fordel indgås samarbejder mellem forretningsdrivende og vejmyndighed om at regulere og/eller fjerne niveauforskelle omkring indgangspartier, både uden- og indendørs.

Ramper ved stibroer eller større niveauforskelle

Hvis rampen har en hældning mindre end 40 ‰ udføres ikke rækværk og reposer.

Hvis rampen har en længde over 10 m eller hældning større end 40 ‰ etableres reposer, håndliste og hjulværn jf. figur 15.

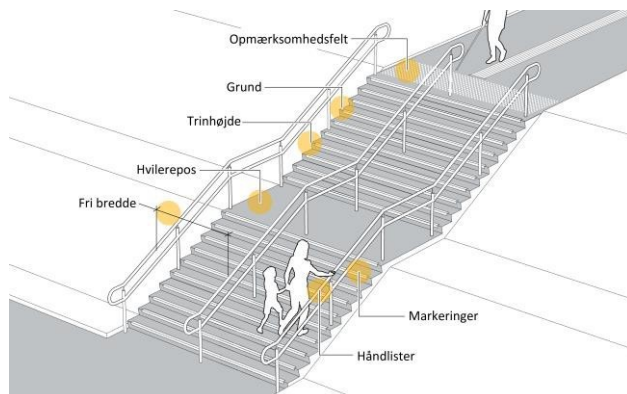
Figur 15 Rampe længere end 10 meter eller hældning over 40 ‰. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

Trapper

Trapper etableres fortrinsvis uden for gangbanerne i overensstemmelse med figur 16.

Trapper udføres efter følgende anbefalinger:

- En bredde på min. 1,5 meter
- Der anlægges reposer, hvis et trappeforløb overstiger en terrænforskel på 2,0 meter
- Max. 15 cm trindhøjde på hvert trin
- Min. 30 cm trinflade (grund), der måles fra trinfor-kant til trinfor-kant
- Trinflader og trinfor-kanter markeres med kontrast-farve. For-kanter udføres skridsikre
- Gribeegnede håndlister på-sættes i en højde på 80-90 cm i begge sider af ramper og trapper
- Gribeegnede håndlister starter 40 cm før trappefor-løb og slutter 40 cm efter trappefor-løb
- Ekstra håndliste i en højde på 60-70 cm opsættes i begge sider af ramper og trapper
- 30 cm fra øverste trin anlægges et opmærksom-hedsfelt med en dybde på 80-90 cm
- For at undgå kollision med fritstående trapper fra si-den eller undersiden, afskærms trappen med trap-peværn så en fri højde på 2,2 m opnås.

Figur 16 Principskilte for udformning af trappe. Kilde: "Færdselsarealer for alle - Universelt design og tilgængelighed".

EKSEMPLER PÅ BARRIERER

Der findes forskellige barrierer for tilgængeligheden. De generelle barrierer og problemstillinger er beskrevet med fokus på hvilke barrierer, de medfører for de særligt udsatte brugergrupper. Barriererne er inddelt i tre typer, efter hvor stor en forhindring den enkelte barriere er. Der er skelnet mellem forhindringer, som er til stor gene for hovedparten af brugerne, og forhold, som kun i mere begrænset omgang giver anledning til nedsat tilgængelighed. De tre typer barrierer er defineret i følgende:

	Alvorlige barrierer	Mindre barrierer	Mulighed for forbedring
Definition	Forhold, som medfører store gene, eller at en eller flere grupper ikke kan passere et punkt eller en strækning. Barrierer medfører behov for snarlig udbedring.	Forhold, som giver nedsat komfort eller omveje og gør det vanskeligt at færdes på ruten for en eller flere brugergrupper. Barrieren bør udbedres løbende.	Forhold som medfører, at enkelte grupper ikke har optimal tilgængelighed. Ved korrekt udformning/udbedring vil man opnå bedre og mere komfortable forhold. Anbefales gennemført i det omfang det er foreneligt med planlagte projekter og/eller driftsarbejder.
Eksempel	Gangbane er udformet i brosten. Det giver ubehag for flertallet af fodgængere, og personer, der bruger hjælpemidler på hjul, kan have meget svært ved at passere.	Gangbanen mangler en ledelinje. Størsteparten af brugerne kan færdes uden ledelinje, men det er en barriere for blinde og svagsynede.	Ledelinjen mangler kontrastfarve. Kontrastfarven vil kunne forbedre mulighederne for, at svagsynede kan orientere sig endnu bedre.

Figur 17 Tabel over forskellige grader af barrierer for personer med funktionsnedsættelser

I det følgende gives eksempler på hvad de enkelte barrierer betyder for de færdselshandicappede, og hvordan barriererne kan løses.

Gangbaner

Gangbaner består i fortove, stier og lign. og har hovedsageligt de problemer, som er beskrevet herunder.

Ujævne granitbelægninger i overkørsler eller lign.
Kløvede/ujævne brosten og chaussésten kan være en stor barriere for kørestolsbrugere og personer, der bruger rollator. Men også synshandicappede får nedsat komfort ved ujævn belægning. Personer med sansemæssig funktionsnedsættelse, kan også opleve den ujævne belægning, som en stor udfordring. Disse steder kan der ofte etableres gangbaner med jævn belægning i form af fliser, eller jævne, tilpassede granitsten, som slibes og jetbrændes.
Gangbaner uden ledelinjer, eller hvor ledelinjer blokeres af inventar og lign.
Hvis der ikke er ledelinjer, som er fri for forhindringer, har blinde og svagsynede vanskeligt ved at orientere sig. Hvor ledelinjer mangler, forslås de anlagt i forbindelse med planlagte anlægsarbejder. Steder med forhindringer fra butikker, som skilte og udstillinger mv., håndhæves via kommunens regulativ for råden over vejareal.
Stejle tværfald
Hvis gangbanens tværfald er for stejlt, medfører det ofte at kørestolebrugere og dårligt gående ikke kan færdes uden hjælp. Det anbefalede maksimale tværfald på gangbaner er 20 ‰. Tværfald over 25 ‰ medfører at flere brugergrupper har svært ved at benytte gangbanen. Problemet optræder relativt hyppigt. Disse steder behandles i forbindelse med fortovsrenovering og andre planlagte anlægsarbejder.
Barrierer, der ikke optræder lige så ofte i forbindelse med gangbaner
<ul style="list-style-type: none"> • Steder uden gangbaner • Gangbaner, som er blokeret af gadeinventar, cykler eller lignende • Gangbaner som er for smalle • For lav frihøjde på grund af skilte, markiser og lignende • For stejlt længdefald • Dårlig adskillelse imellem gangbaner og øvrige færdselsarealer

Figur 18 Tabel over barrierer ved gangbaner

Figur 19 Gode og dårlige eksempler

Busstoppesteder

Ved busstoppestederne er de hyppigst forekomne barrierer beskrevet herunder.

	Niveauspring mellem fortov og cykelsti og/eller cykelsti og bushelle
	Opspring og stejle asfaltramper giver problemer for færdselshandicappede og gangbesværede, når de færdes mellem cykelsti og fortov og/eller bushelle og cykelsti. Niveauforskelle kan mindskes ved at sænke kantstenen og det bagvedliggende fortov, eller ved at etablere en rampe med en hældning på maks. 1:10.
	Retningsfelt mangler ved indstigning til bussen
	Når der mangler retnings- og opmærksomhedsfelter ved indstigningsområdet, er det svært for blinde og svagtseende at orientere sig. Retnings- og opmærksomhedsfeltet kan etableres ved at skifte en eksisterende fortovsflise med en retnings- og knopflise.
	Stoppesteder uden bushelle
	Hvis der ikke er en bushelle mellem kørebane og cykelsti, giver det ofte usikkerhed for passagererne ved af- og påstigning. Problemet er mindre. Hvor det muligt, anbefales det at etablere en minimum 2,0 meter bred bushelle. Hvor der ikke er tilstrækkelig plads, må der anvendes alternative løsninger, som f.eks. fodgængerfelter på cykelstien.
	Manglende siddemulighed
	Manglende siddemulighed er problematisk for ældre og gangbesværede, når de venter på bussen. Siddemulighed kan etableres ved at opsætte en bæk ud for bussens indstigning.
	Manglende læskærm
	Stoppesteder uden læskærm giver vindblæste og dårlige venteforhold for passagererne. Det anbefales at etablere læskærm ved busstoppesteder, hvor det muligt.
	Øvrige barrierer ved busstoppesteder
	<ul style="list-style-type: none">• Taktil information ved busstoppested mangler• Afstand fra busstop til fodgængerfelt er for stor• Busstop mangler ved rejsemål• Bushelle er for smal• Umarkeret af- og påstigning til og fra cykelsti• For lille frihøjde• For stejlt tværfald

Figur 20 Tabel over barrierer ved busstoppesteder

Fodgængerkrydsninger

De hyppigste forekomne barrierer observeret ved fodgængerkrydsninger er beskrevet herunder.

	For stejle ramper mellem gangbane og kørebane
	Stejle ramper på mere end 100‰ kan ikke passeres af kørestolsbrugere uden hjælp, og de giver store vanskeligheder for rollatorbrugere og personer med barnevogn. Denne barriere er alvorlig. Det anbefales, at ramperne etableres med en hældning på maksimalt 100‰. Da dette kan være arealkrævende, kan det etableres som en kombineret indvendig og udvendig rampe.
	Fodgængerkrydsninger uden opmærksomheds- og retningsfelter, eller hvor de er forkert udformet
	Hvis der ikke er retnings- og opmærksomhedsfelter ved fodgængerkrydsningspunkter, har blinde og svagsynede svært ved at vide, hvor fodgængerfeltet er placeret. Forkert udformede retningsfelter kan virke vildledende for blinde og svagsynede. Retnings- og opmærksomhedsfelter kan etableres ved at erstatte fortovsfliser med knopfliser. Desuden bør overgangen være todelt, så der er en kantstenlysning ud for retningsfeltet og en niveaufri passage (ofte bestående af en rampe) ud for opmærksomhedsfeltet.
	Fodgængerfelter, som ikke ligger vinkelret på kantsten
	Når fodgængerfeltet ikke ligger vinkelret på kantstenen har blinde og svagsynede svært ved at følge fodgængerfeltets retning, da de orienterer sig i forhold til kantstenen. Det anses som et mindre problem, og kan løses ved at etablere retningsfelt og lydfyr med retningspil, som angiver retningen på fodgængerfeltet.
	Fodgængerovergang med vigepligt for gående
	Overgange med vigepligt for gående er svære at passere for blinde og svagsynede, da de ikke kan se, om der kommer biler eller opfatte, hvem der har vigepligt. Om muligt anlægges fodgængerfelt ved overgang.
	Øvrige barriere ved fodgængerkrydsninger
	<ul style="list-style-type: none"> • For stort niveauspring mellem gangbane og kørebane • Krydsningsmulighed mangler ved kryds • Gangbaner anlagt skævt på hinanden • Fodgængerfelt mangler • Midterheller mangler ved lang overgang

Figur 21 Tabel over barrierer ved fodgængerkrydsninger

Parkering

De hyppigste forekomne barrierer observeret ved handicapparkering er beskrevet herunder.

Manglende handicapparkering
Manglende handicapparkeringspladser er et problem i Hillerød Kommune. Kommunens handicapråd nævner bl.a. manglende handicapparkering ved Havehuset, Politi stationen ved torvet, Posen og Frivilligcentret
For få handicapparkeringspladser
Hvor der findes handicapparkering, er der ofte for få handicappladser. Dette gælder især i Hillerød midtby.
Forkert udformet handicapparkering
Forkert udformning af handicapparkering gør det svært for den enkelte bruger at benytte pladserne.
Manglende ramper fra handicapparkering til gangbane
Niveaufri adgang fra handicapparkeringen til gangbane er et problem som medfører at bl.a. kørestolsbrugere bliver nødt til at færdes på køreareal, for at finde en niveaufri adgang til gangbane.

Figur 22 Tabel over barrierer ved handicapparkering

Øvrige

Barrierer ved fodgængerkrydsninger, busstoppesteder, gangbaner og parkering udgør størstedelen af barriererne. Derudover er yderligere barrierer beskrevet herunder.

Niveauforskelle
Der kan være problemer med trapper, hvor der ikke er benyttet kontrastfarver på trappetrin, trappetrin der ikke overholder dimensionskrav til trindhøjde, tringrund eller antal trin inden en repos eller håndlister, der enten mangler eller ikke opfylder dimensionskrav. Endelig kan det være et problem, at der ikke er en rampe eller at den er for stejl.
Signaler
I signaler uden lydssignal og retningsgivere har blinde ofte svært ved at finde fodgængerfelt, vide hvornår det er grønt og følge fodgængerfeltets retning. Derudover kan der være et ønske at få mulighed for at forlænge grøntiden for fodgængere vha. en trykknopforlængelse. Problemet kan afhjælpes ved at montere en akustisk signalgiver med retningsgiver på signalstanderen. Det skal dog bemærkes, at der også er gener forbundet ved akustiske signaler, idet de virker irriterende og støjende for beboere tæt på signalerne. Opsætningen af akustiske signaler bør derudover vurderes nøje.
Toiletter
Adgangsforholdene ved offentlige toiletter er ofte for smalle eller har for stort niveauspring.
Informationstavler
For lille skrift, manglende taktilskrift eller manglende belysning kan for eksempel være et problem ved informationstavler.

Figur 23 Tabel over øvrige barrierer

TILGÆNGELIGHEDSNETTET

Planen omfatter et "Tilgængelighedsnet", som skal sikre et acceptabelt tilbud til alle fodgængere, herunder ældre og færdselshandicappede. Alle skal kunne færdes på fortove og stier samt benytte kollektiv transport til og fra de vigtigste rejsemål i Hillerød Kommune.

Tilgængelighedsnettets består af en række rejsemål og forbindelser mellem disse. Det er enten muligt at gå eller at benytte offentlig transport mellem rejsemålene.

Rejsemål

Der er udpeget 88 rejsemål fordelt på 13 ruter. Udvalgelsen af rejsemål er gennemført ud fra kriteriet, at målene benyttes af et flertal af kommunens borgere, og/eller vurderes særligt vigtige i forhold til brugergruppen af ældre og/eller personer med færdselshandicaps. Rejsemålene er inddelt i følgende kategorier:

- Sundhedscentre og hospitaler
- Ældre- og handicaptilbud
- Skole og uddannelse
- Togstationer
- Kultur og handel
- Kirker
- Idræts- og fritidstilbud

Rejsemålene fremgår af kortet figur 25.

Figur 24 Frederiksborg Slotskirke

Ruter

Tilgængelighedsnettets er opbygget, så man kan færdes mellem de enkelte mål til fods eller ved hjælp af kollektiv trafik. Ved de rejsemål, der ligger tæt på hinanden, skal man kunne gå mellem målene. Ved de mål, der ligger længere fra hinanden, benyttes buslinjer.

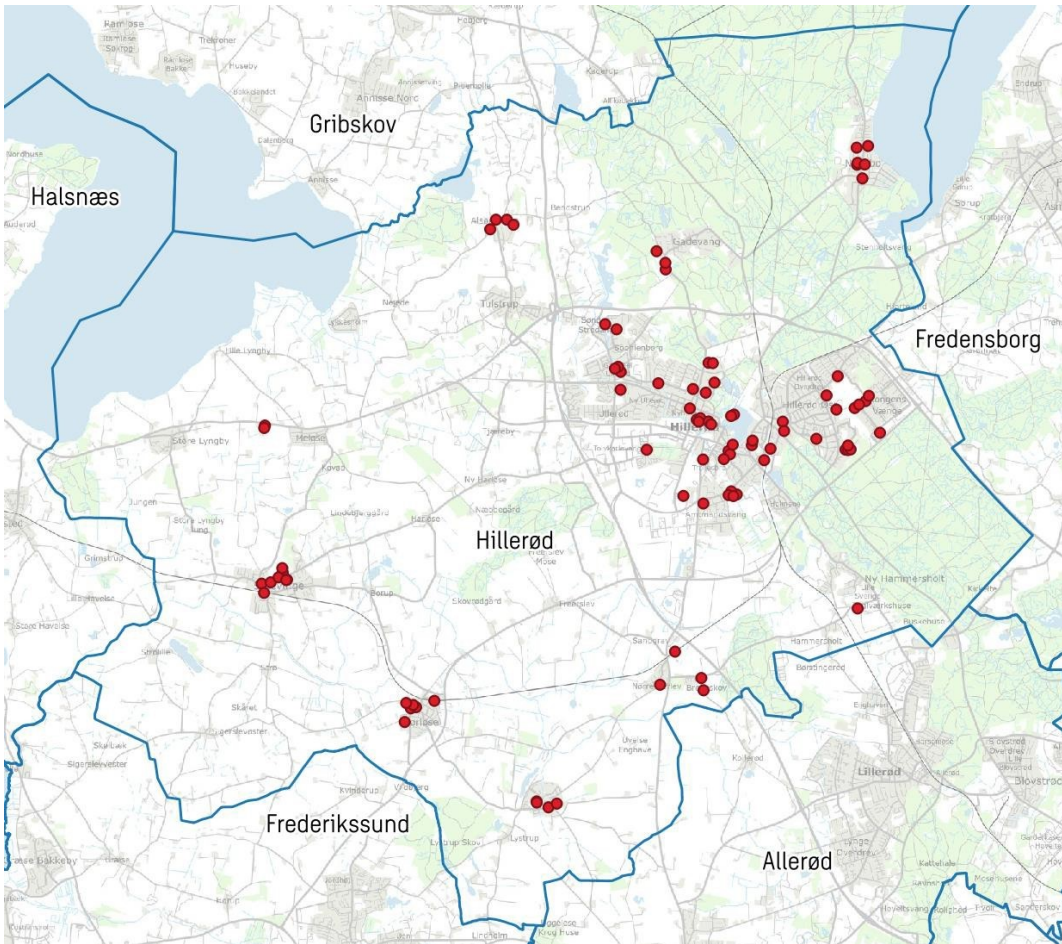
Der er udpeget 13 ruter:

- Rute 1: Skævinge
- Rute 2: Nødebo
- Rute 3: Nørre Herlev/Brødeskov
- Rute 4: Gørløse
- Rute 5: Uvelse
- Rute 6: Mellem Store Lyngby og Merløse
- Rute 7: Alsønderup
- Rute 8: Gadevang
- Rute 9: Hillerød centrum
- Rute 10: Hillerød nord
- Rute 11: Hillerød syd
- Rute 12: Hillerød vest
- Rute 13: Hillerød øst

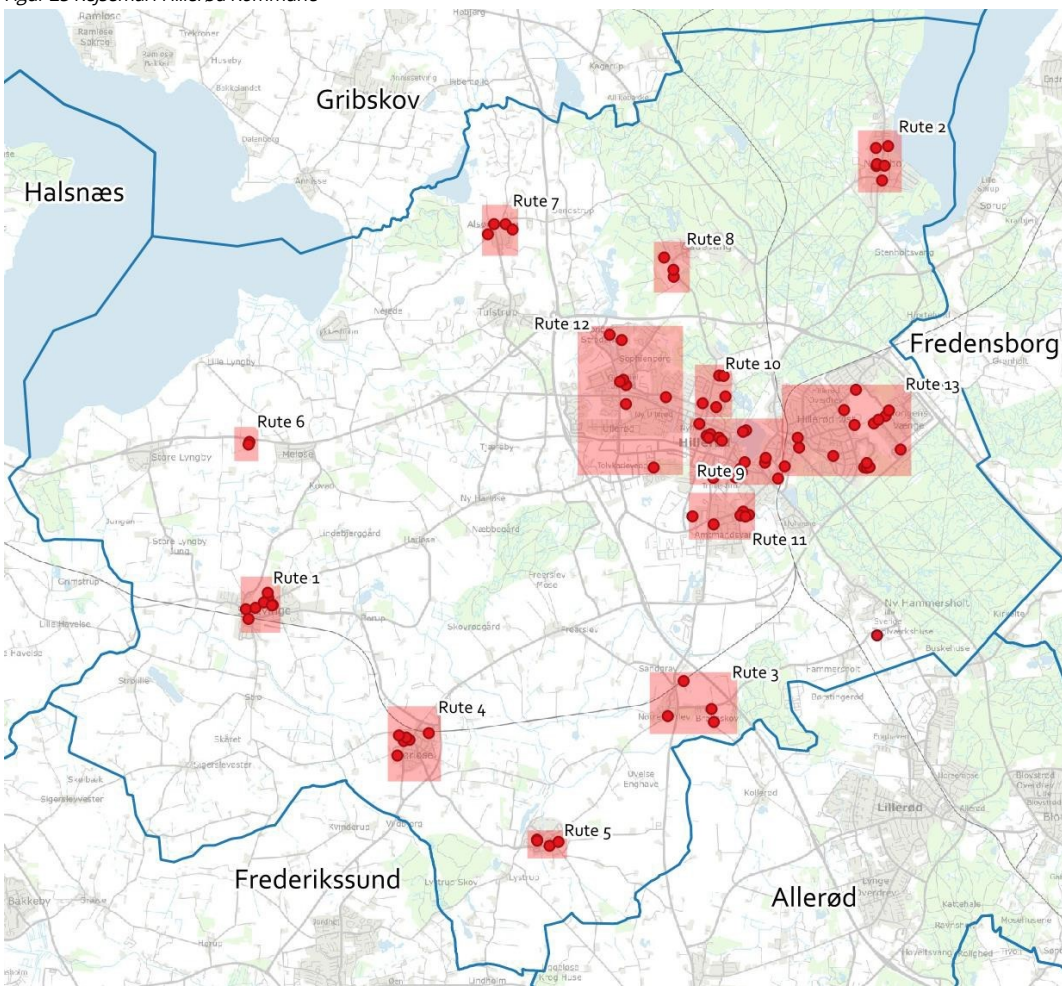
Ruterne er udvalgt, så de:

- har en overkommelig længde
- udgør naturlige delstækninger, som betjener en række rejsemål i et sammenhængende delområde af Hillerød Kommune
- så vidt muligt giver sammenhæng mellem rejsemål, som ligger tæt på hinanden
- giver mulighed for kollektiv transport mellem de øvrige ruter i tilgængelighedsnettets.

Ruterne fremgår af kortet figur 26.

Figur 25 Rejsemål i Hillerød Kommune

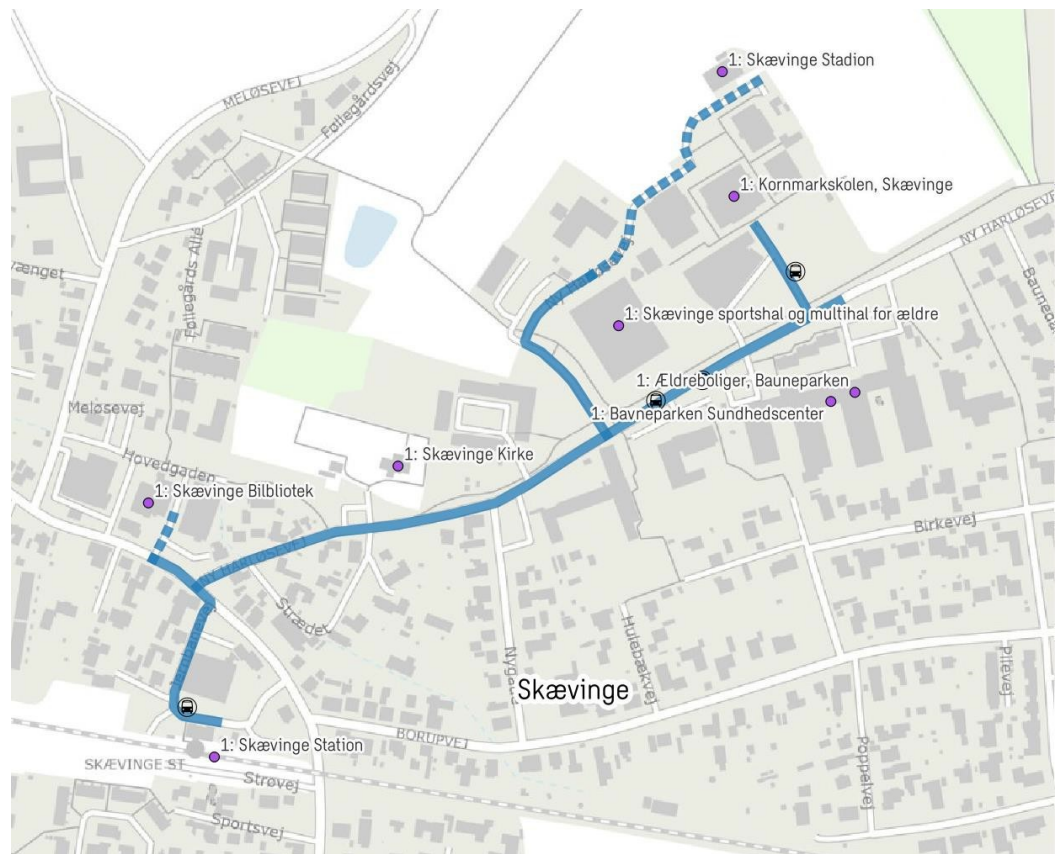

Figur 26 Tilgængelighedsruter i Hillerød Kommune

Rute 1 - Skævinge

Rute 1 ligger i Skævinge og forbinder følgende rejsemål:

- Bauneparken sundhedscenter
- Bauneparken, ældreboliger
- Kornmarkskolen, afdeling Skævinge
- Skævinge Station
- Skævinge Sportshal og multihal for ældre
- Skævinge Stadion
- Skævinge Kirke
- Skævinge Bibliotek

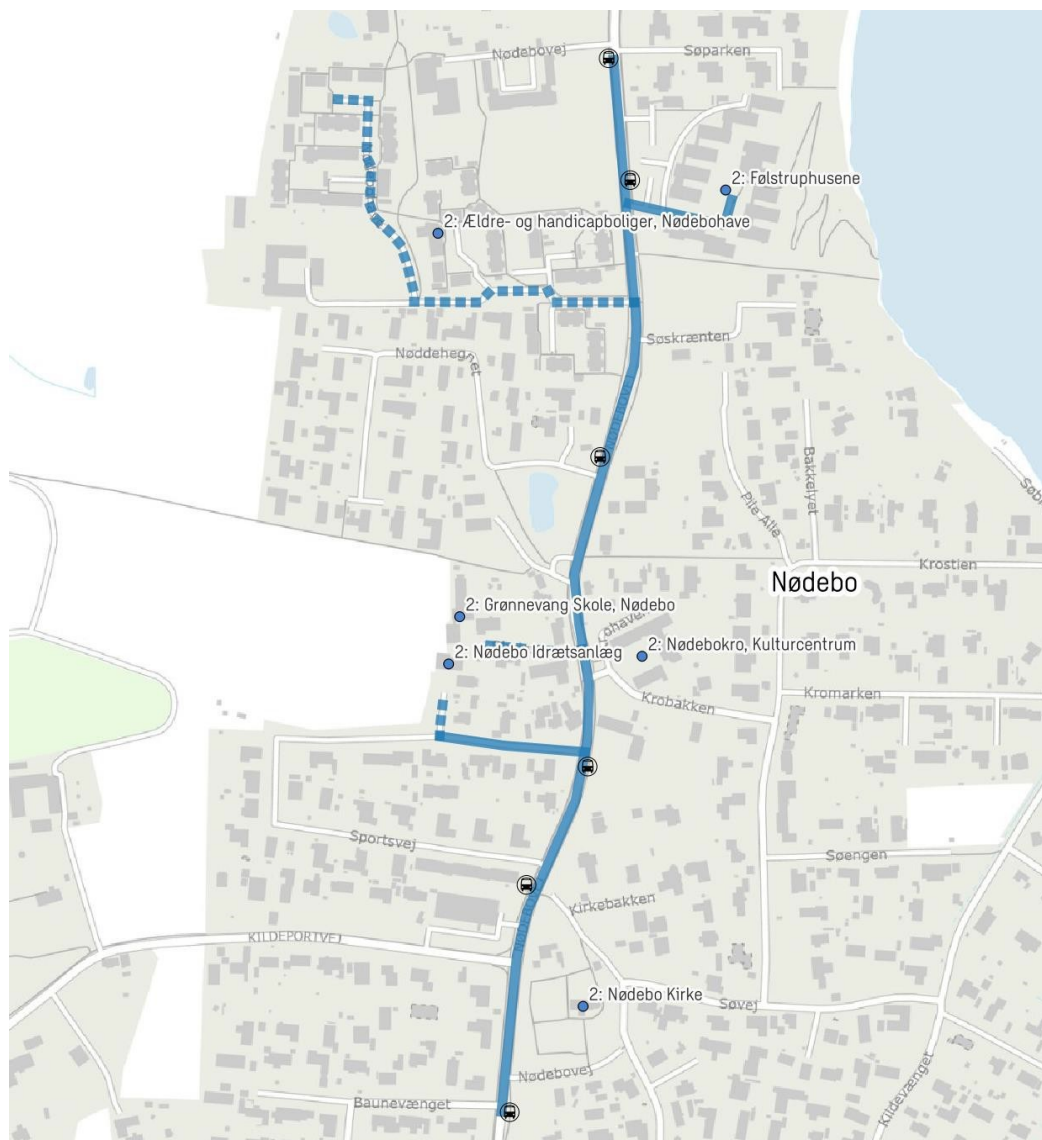

Figur 27 Tilgængelighedsrute 1 Skævinge

Rute 2 - Nødebo

Rute 2 ligger i Nødebo og binder følgende rejsemål sammen med brug af busser på Nødebovej:

- Nødebohave, ældre- og handicap bolig
- Følstruphusene, handikaptilbud
- Grønnevang Skole, afdeling Nødebo
- Nødebo Idrætsanlæg
- Nødebo Kirke
- Nødebo Kro, Kulturcentrum

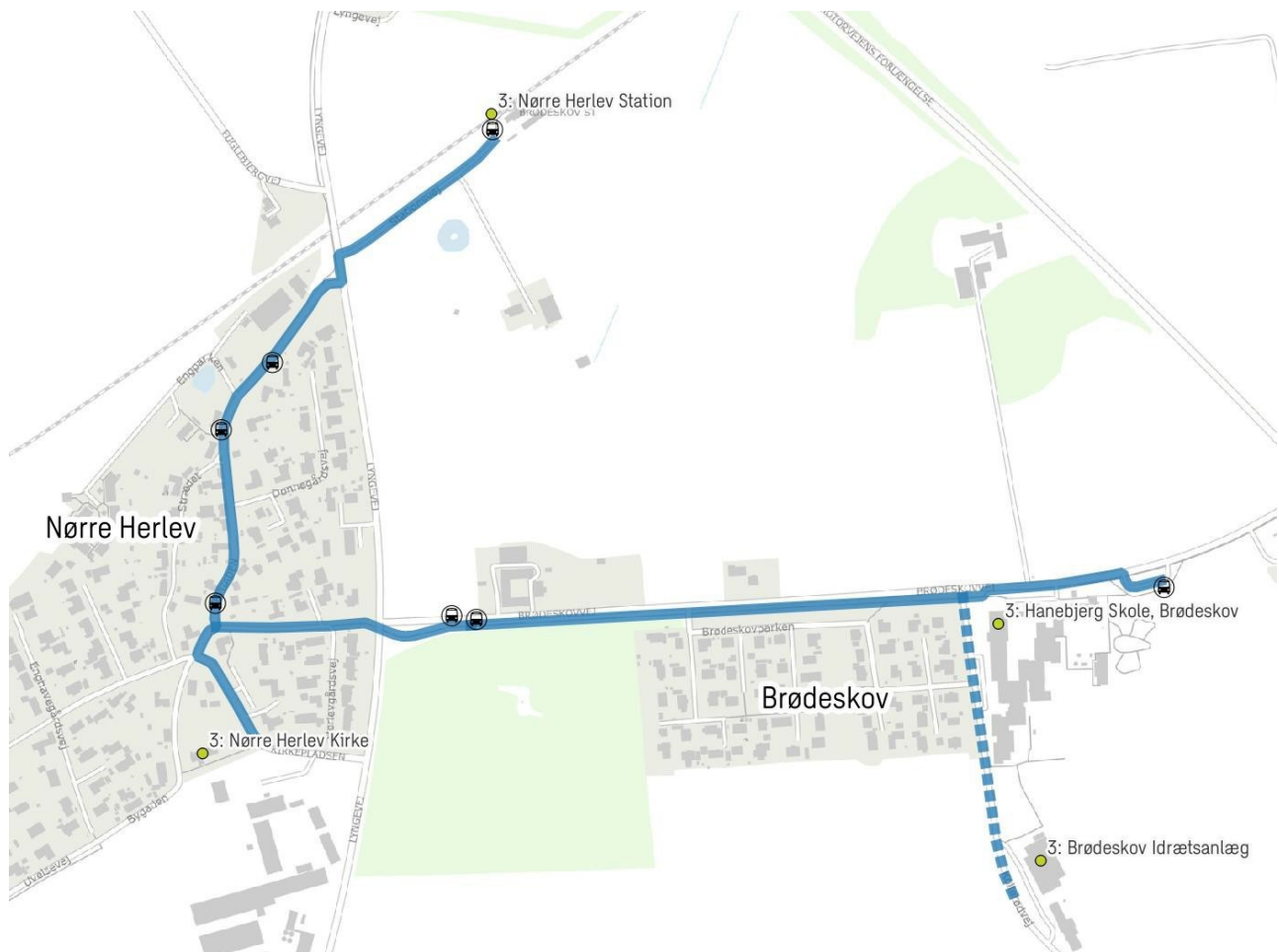

Figur 28 Tilgængelighedsrute 2 Nødebo

Rute 3 - Nørre Herlev/Brødskov

Rute 3 ligger i Nørre Herlev og Brødskov og binder følgende rejsemål sammen:

- Hanebjerg Skole, afdeling Brødskov
- Nørre Herlev Station
- Brødskov Idrætsanlæg
- Nørre Herlev Kirke

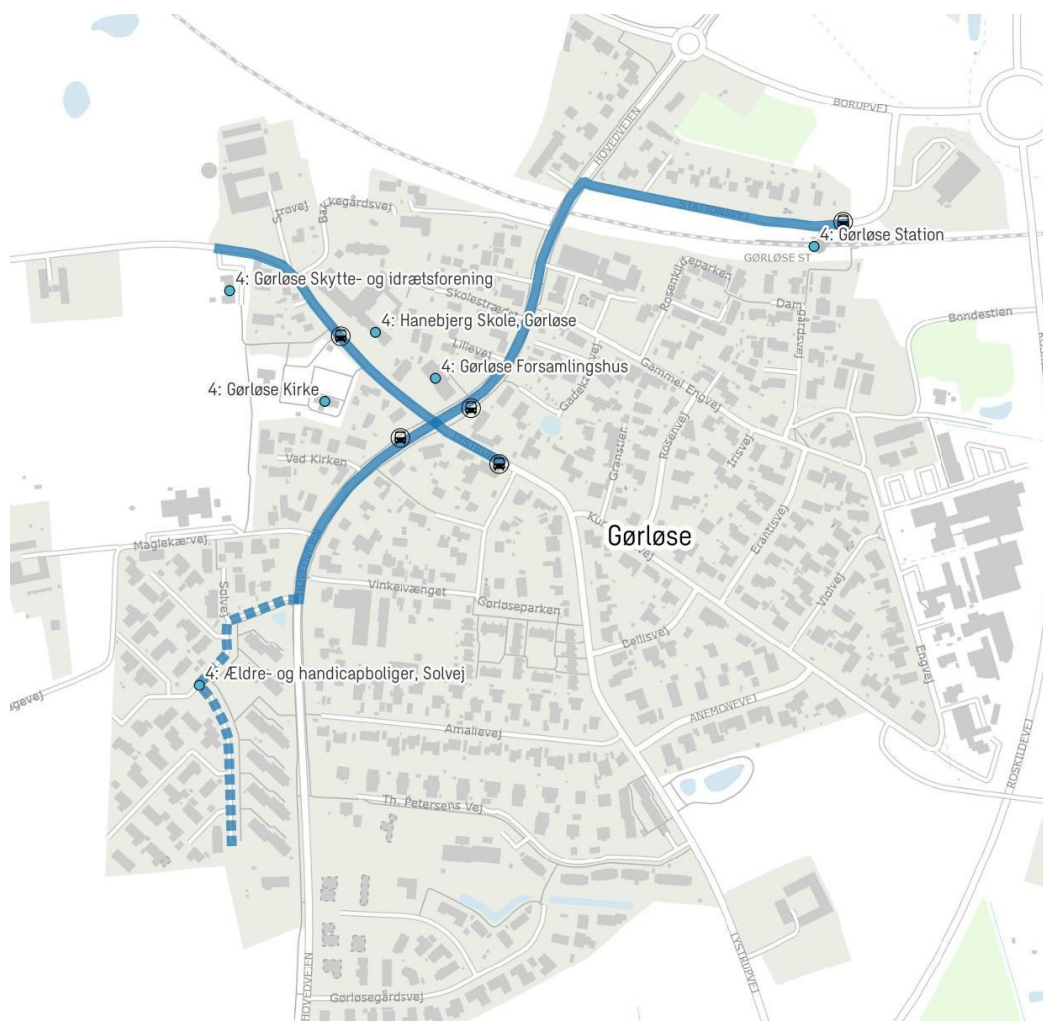

Figur 29 Tilgængelighedsrute 3 Nørre Herlev/Brødskov

Rute 4 - Gørløse

Rute 4 ligger i Gørløse og forbinder følgende rejsmål:

- Solvej, ældre - og handicapbolig
- Hanebjerg Skole, afdeling Gørløse
- Gørløse Kirke
- Gørløse Forsamlingshus
- Gørløse Station
- Gørløse Skytte - og idrætsforening

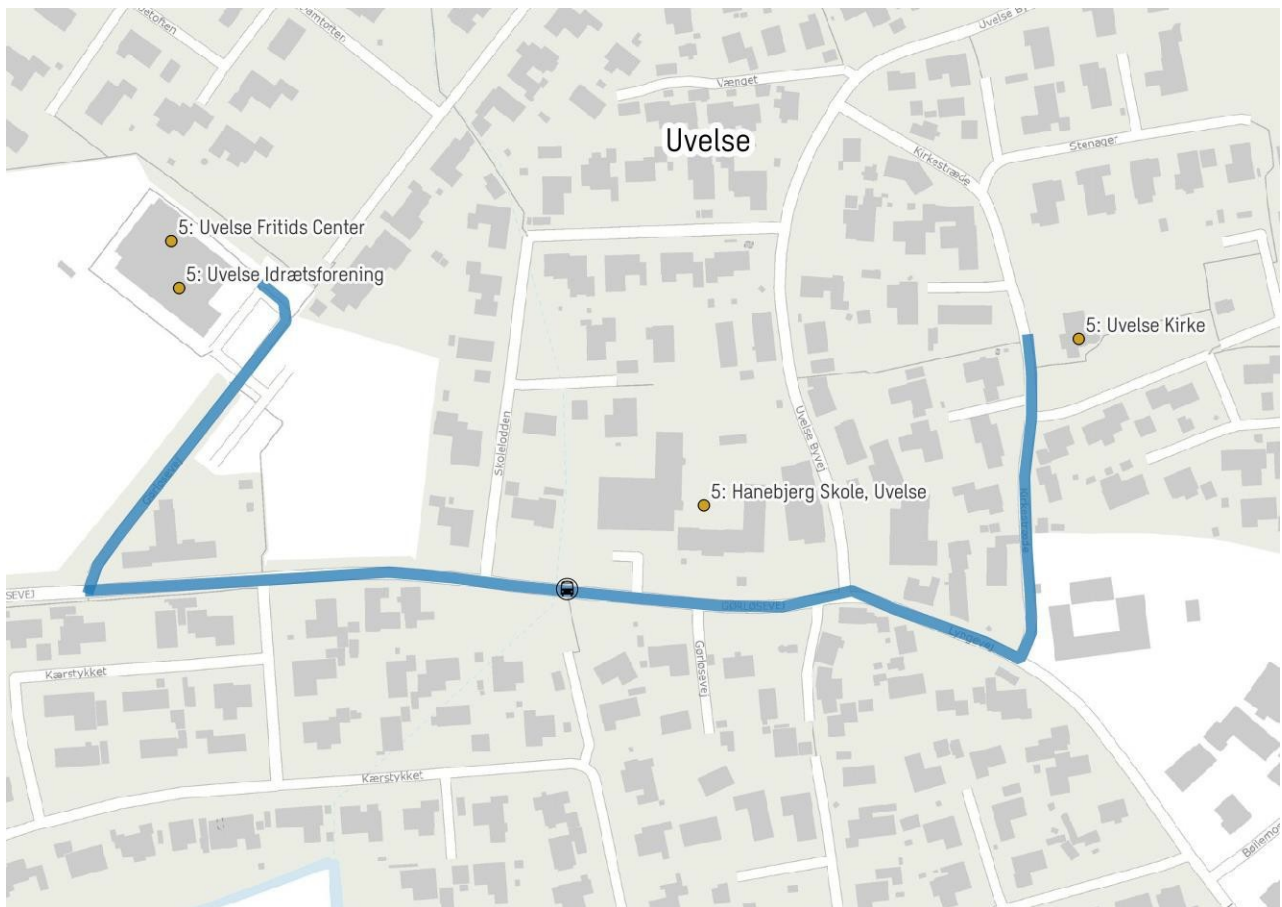

Figur 30 Tilgængelighedsrute 4 Gørløse

Rute 5 - Uvelse

Rute 5 ligger i Uvelse og forbinder følgende rejsemål:

- Uvelse Fritidscenter
- Hanebjerg Skole, afdeling Uvelse
- Uvelse Kirke
- Uvelse Idrætsforening

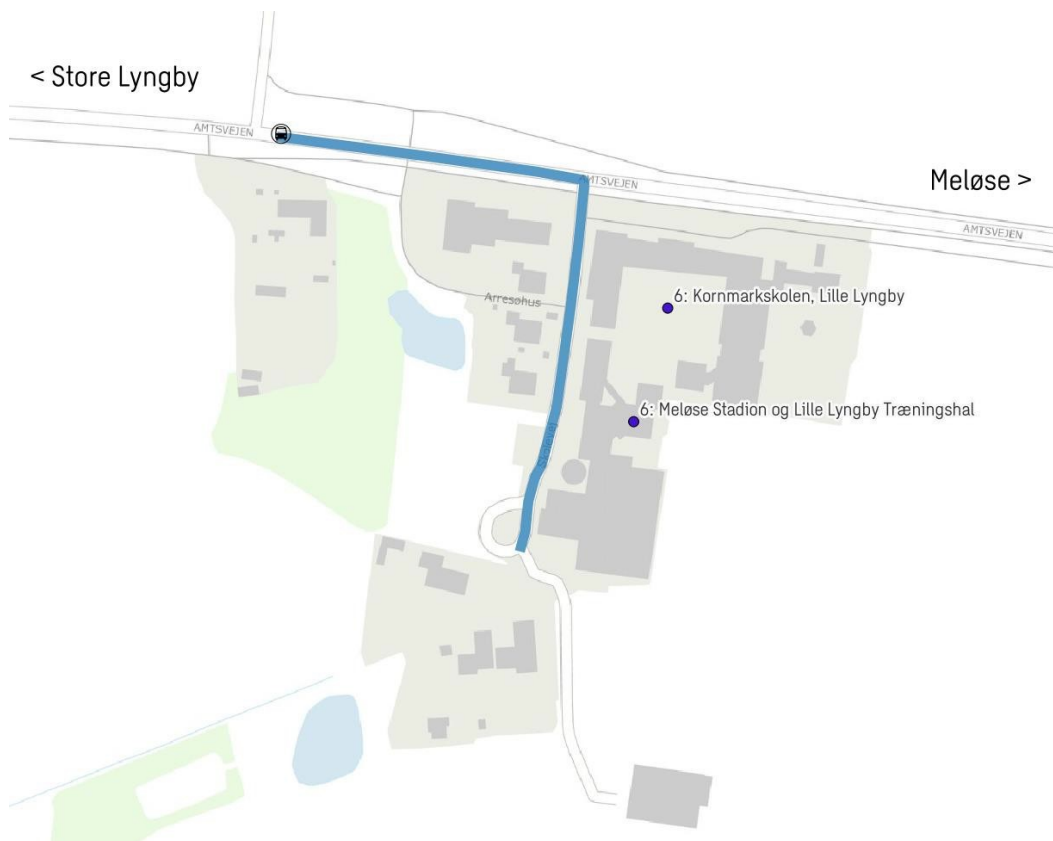

Figur 31 Tilgængelighedsrute 5 Uvelse

Rute 6 - Mellem Store Lyngby og Meløse

Rute 6 ligger mellem Store Lyngby og Meløse og forbin-
der busstoppestedet på Amtsvejen med følgende rejse-
mål:

- Kornmarkskolen, afdeling Lille Lyngby
- Meløse Stadion og Lille Lyngby Træningshal

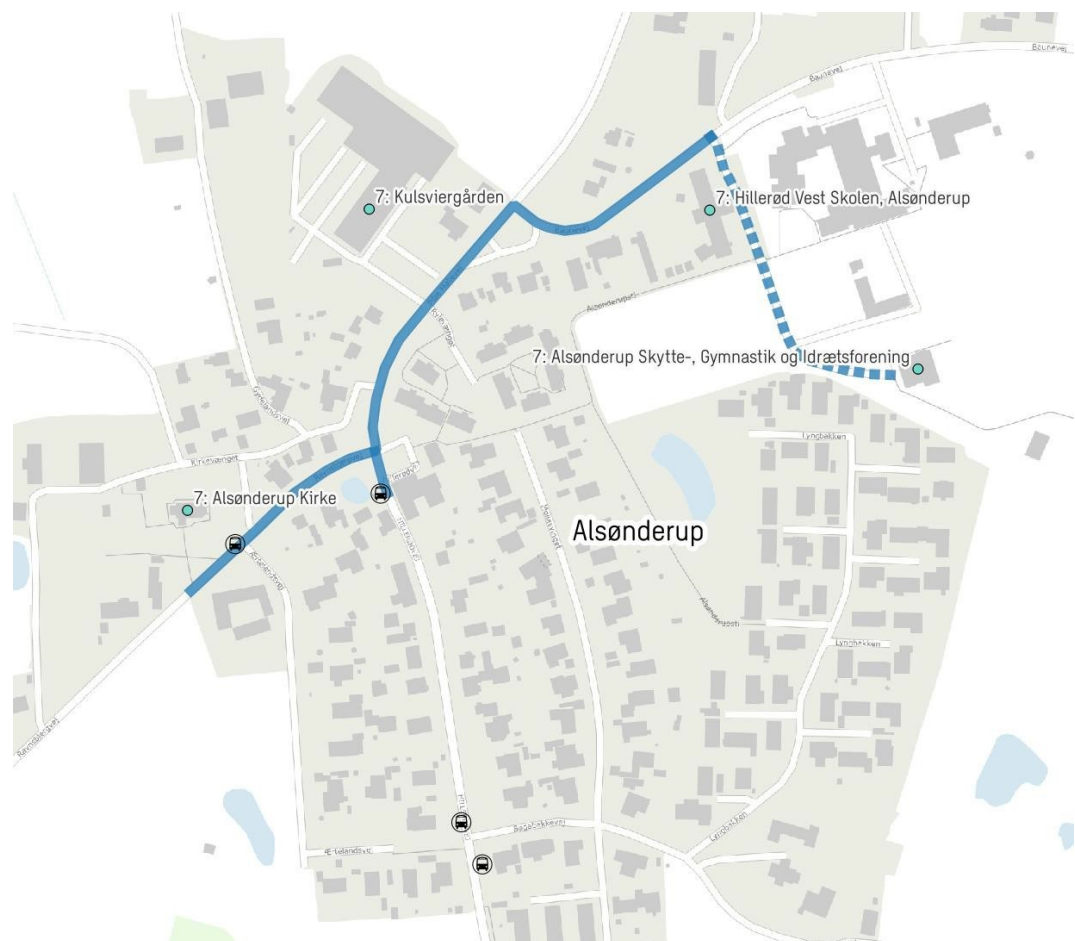

Figur 32 Tilgængelighedsrute 6 mellem Store Lyngby og Meløse

Rute 7 - Alsønderup

Rute 7 ligger i Alsønderup og forbinder følgende rejsemål:

- Hillerød Vest Skolen, afdeling Alsønderup
- Alsønderup Idrætsanlæg
- Kulsviergården, Forsamlingshus
- Alsønderup Kirke

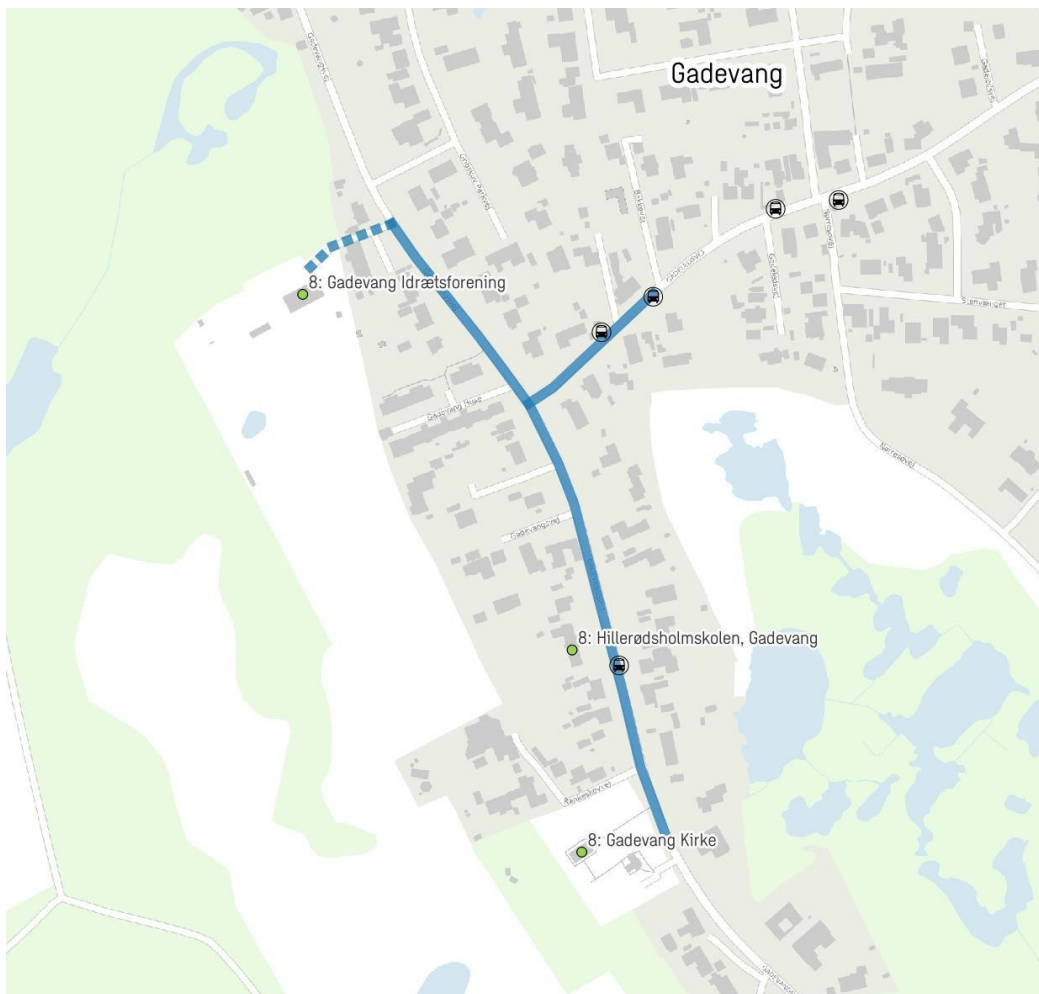

Figur 33 Tilgængelighedsroute 7 Alsønderup

Rute 8 - Gadevang

Rute 8 ligger i Gadevang og forbinder den kollektive busstrafik med følgende rejsemål:

- Hillerødsholmskolen, afdeling Gadevang
- Gadevang Idrætsforening
- Gadevang Kirke

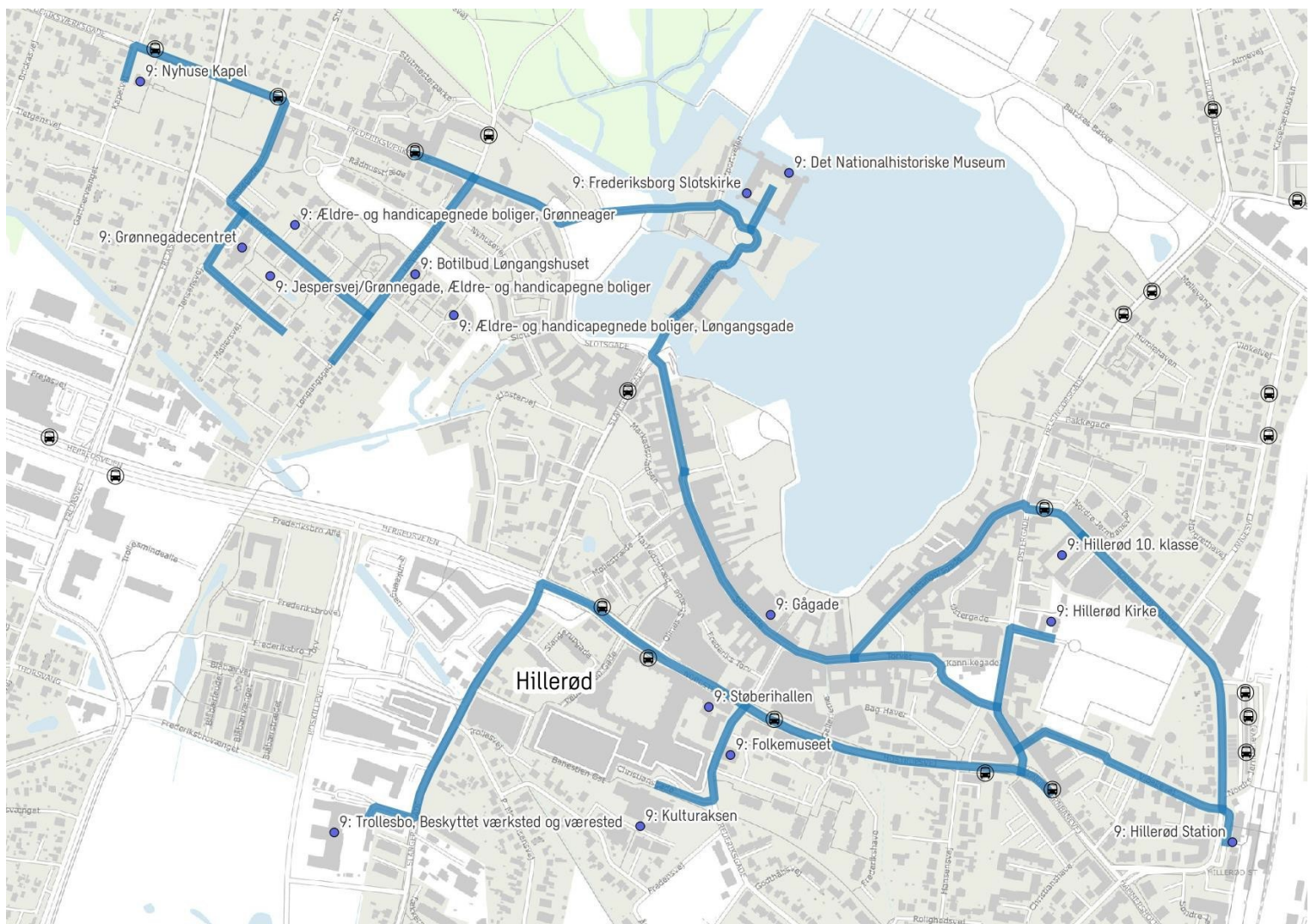

Figur 34 Tilgængelighedsrute 8 Gadevang

Rute 9 – Hillerød centrum

Rute 9 ligger centralt i Hillerød by og forbinder følgende rejsemål:

- Løngangsgade, ældre og handicappede boliger
- Grønneager, ældre- og handicappede boliger
- Grønnegade/Jensens vej, ældre- og handicappede boliger
- Løngangshuset, botilbud
- Grønnegadecentret, ældre- og handicap mødested
- Frederiksborg Slotskirke
- Hillerød Kirke
- Nyhuset Kapel
- Det Nationalhistoriske Museum
- Hillerød Station
- 10. klasseskolen
- Støberihallen, Kulturhus
- Folkemusset
- Kulturaksen
- Gågaden

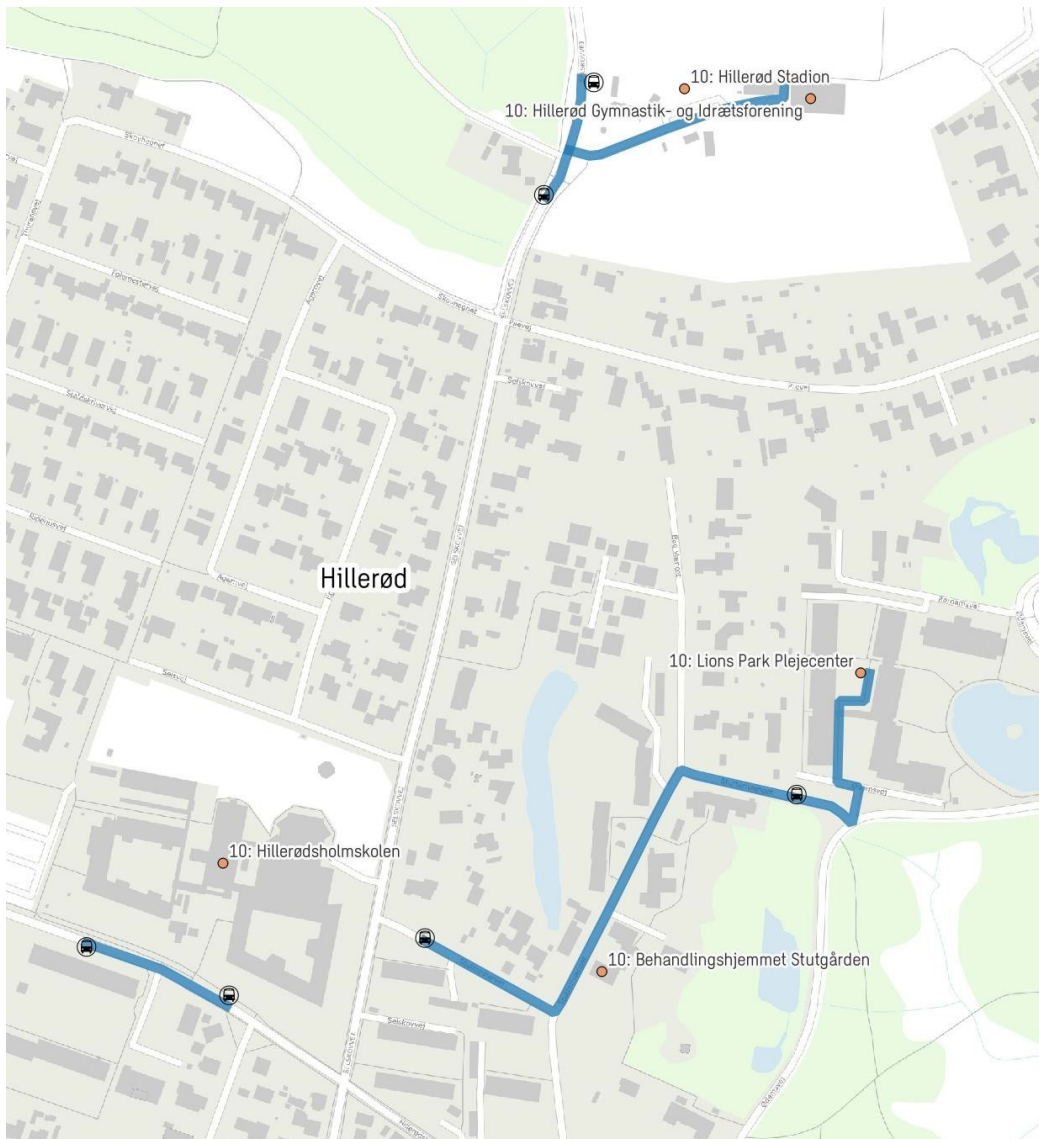

Figur 35 Tilgængelighedsrute 9 Hillerød centrum

Rute 10 – Hillerød Nord

Rute 10 ligger i den nordlige del af Hillerød by og forbinder følgende rejssemål:

- Behandlingshjemmet Stutsgården
- Lions Park Plejecenter
- Hillerødsholmskolen
- Hillerød Stadion
- Hillerød Gymnastik- og Idrætsforening

Figur 36 Tilgængelighedsrute 10 Hillerød nord

Rute 11 - Hillerød syd

Rute 11 ligger i den sydlige del af Hillerød by og forbin-
der følgende rejsemål:

- Sundhedscentret
- Freydal, botilbud
- Royal Stage
- Frederiksborg Centret
- Hillerød Svømmehal
- Hillerød Rådhus

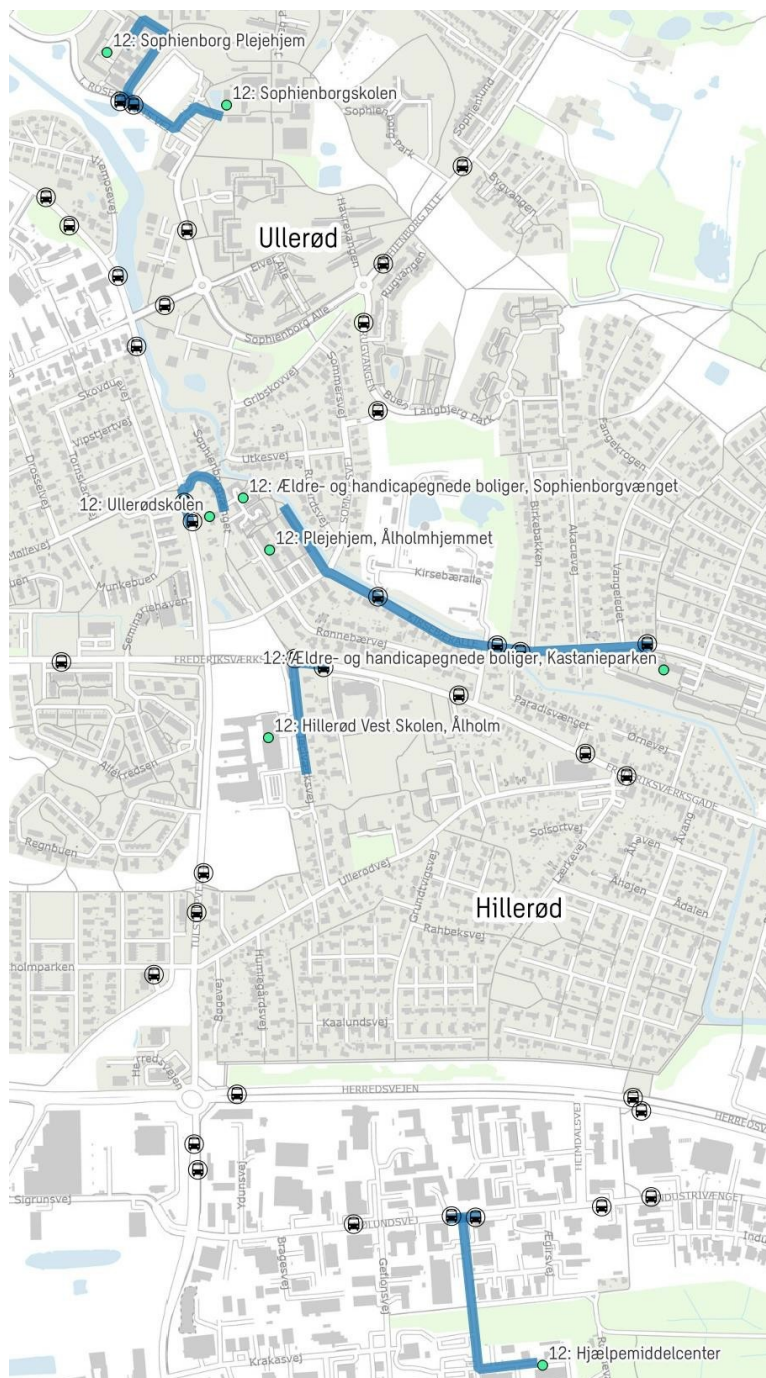

Figur 37 Tilgængelighedsrute 11 Hillerød syd

Rute 12 - Hillerød vest

Rute 12 ligger i den vestlige del af Hillerød by og forbinder følgende rejsmål:

- Hjælpecenteret
- Sophienborgvænget, ældre/handicappede boliger
- Kastanieparken, ældre/handicappede boliger
- Sophienborg plejehjem
- Ålholmehjemmet, plejehjem
- Ullerøds skole, specialskole
- Hillerød Vest Skole, afdeling Ålholm
- Sophienborgskolen

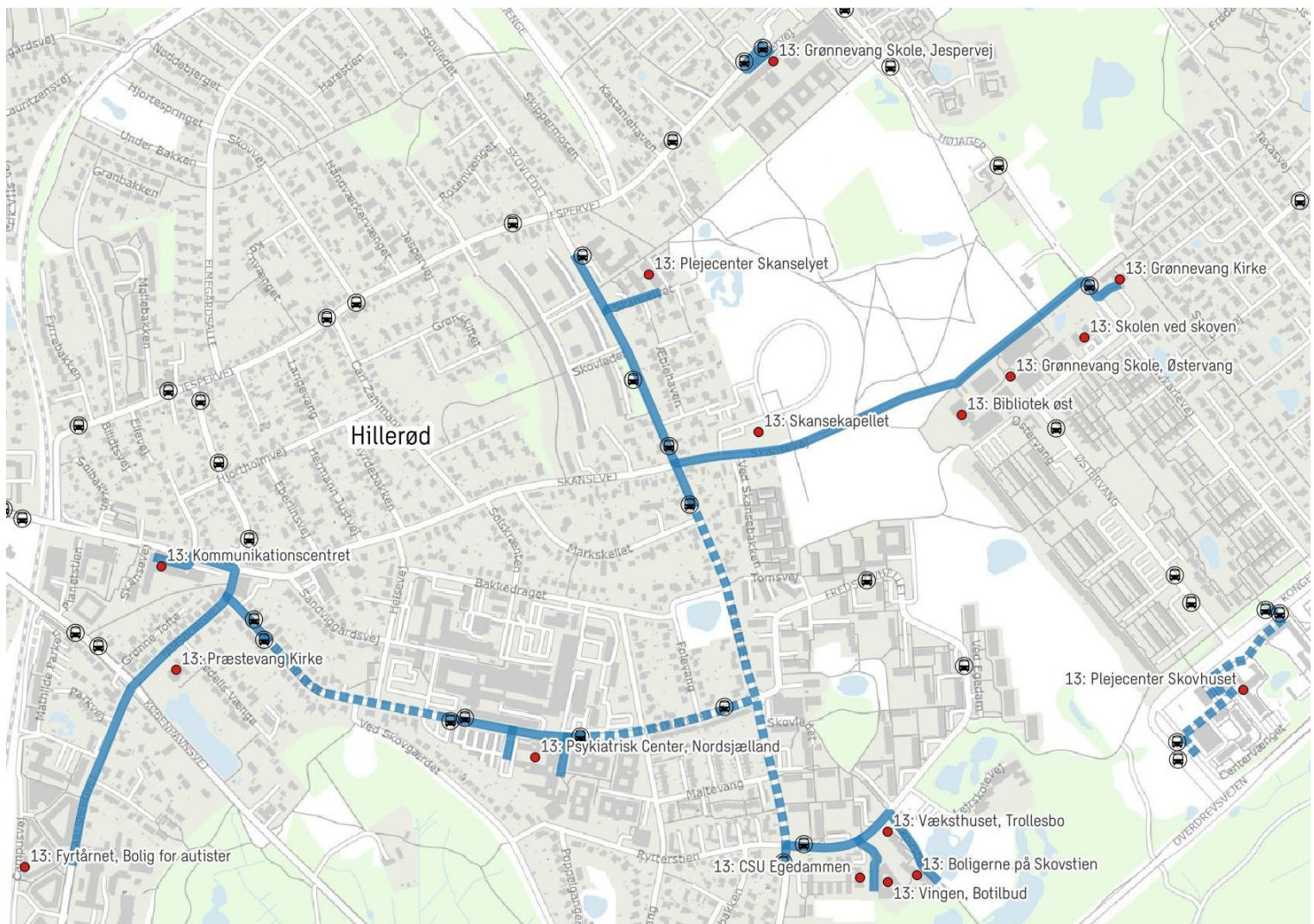
Figur 38 Tilgængelighedsrute 12 Hillerød vest

Rute 13 - Hillerød øst

Rute 13 ligger i den østlige del af Hillerød by og forbin-
der følgende rejssemål:

- Psykiatrisk Center, Nordsjælland
- Kommunikationscentret
- Væksthuset, Trollesbo
- Boligerne på Skovstien
- Vingen botilbud
- Fyrtårnet, bolig for autister
- Skanselyet, plejecenter
- Skovhuset, plejecenter
- CSU Egedammen, specialskole
- Skolen ved skoven, specialskole
- Grønnevang Skole, Jespervej
- Grønnevang Skole, Østervang
- Bibliotek Øst
- Grønnevang Kirke
- Præstevang Kirke
- Skansekirkegården og kapel

Nordsjællands Hospital er ikke medtaget som rejssemål
på ruten, da hospitalet snart flytter til ny lokalitet.

Figur 39 Tilgængelighedsrute 13 Hillerød øst

Prioritering af ruter

For at sikre en målrettet indsats med tilgængeligheden i Hillerød Kommune, er der foretaget en prioritering af ruterne. Ruterne er sammenlignet ud fra deres længde og antal rejsemål samt kategori for rejsemål.

Hver rute er målt i km og er rundet op til nærmeste 10 meter. Det samlede tilgængelighedsnet er på ca. 23,21 km. Rute 9 er den længste rute på 5,68 km og rute 6 er den korteste rute på 0,29 km.

Der ligger flest rejsemål på rute 9 og 13 og færrest på rute 3, 5, 6, 7, 8 og 10.

Point for rejsemål på rute

I figur 40 ses ruternes længde samt antallet af rejsemål på ruten. Andelen af rejsemål pr. km rute er beregnet og der gives følgende point:

Under 4 rejsemål pr. km rute giver 1 point
Mellem 4 – 6 rejsemål pr. km rute giver 2 point
Over 6 rejsemål pr. km rute giver 3 point.

Point for kategori

Udover point for antal af rejsemål ud fra rutens længde gives også point for typen af rejsemål.

Hver rejsemål på ruten får point svarende til:

Idrætshaller og stadion	1 point
Kirke	1 point
Togstationer	3 point
Kultur og handel	2 point
Skole og uddannelse	2 point
Ældre- og handicaptilbud	3 point

Større kulturdestinationer som f.eks. Fredensborg Slotskirke får 3 point.

Specialskoler får 3 point.

I kolonnen "POINT – Kategori rejsemål" er rejsemålenes point på den enkelte rute lagt sammen.

I kolonnen "POINT samlet" ses det samlede antal point for hver rute.

Ud fra beregningen ses det at rute 9 og 13 får flest point og derfor bør prioriteres højest. De er også de længste ruter med flest rejsemål. De ligger begge i Hillerød by.

Ruterne med næstfleste point er rute 12, 1 og 11.

Rute	Længde (km)	Antal rejsemål	Antal rejsemål pr. km rute	POINT Rejsemål pr. rute	POINT Kategori rejsemål	POINT samlet
1 Skævinge	1,15	8	7,0	3	18	21
2 Nødebo	1,56	6	3,8	1	12	13
3 Nr. Herlev/Brødskov	2,10	4	1,9	1	7	8
4 Gørløse	1,41	6	4,3	2	11	13
5 Uvelse	0,73	4	5,5	2	5	7
6 St. Lyngby - Merløse	0,29	2	6,9	3	3	6
7 Alsønderup	0,73	4	5,5	2	5	7
8 Gadevang	0,61	3	4,9	2	4	6
9 Hillerød centrum	5,68	16	2,8	1	39	40
10 Hillerød nord	0,91	5	5,5	2	10	12
11 Hillerød syd	0,76	6	7,9	3	15	18
12 Hillerød vest	2,19	8	3,7	1	22	23
13 Hillerød øst	5,10	16	3,1	1	39	40

Figur 40 Tabel over point til ruterne

Liste over prioritering

Ud fra pointene bliver den samlede prioritering:

Prioritet	Rute	POINT samlet
1	9 Hillerød centrum	40
1	13 Hillerød øst	40
2	12 Hillerød vest	23
3	1 Skævinge	21
4	11 Hillerød syd	18
5	4 Gørløse	13
5	2 Nødebo	13
6	10 Hillerød nord	12
7	3 Nr. Herlev/Brødskov	8
8	5 Uvelse	7
8	7 Alsønderup	7
9	8 Gadevang	6
9	6 St. Lyngby - Merløse	6

Figur 41 Tabel over point til ruterne

Figur 42 Fodgængere

DET VIDERE ARBEJDE

For at sikre en målrettet indsats med tilgængelighed er der opstillet følgende handlingsplan:

1) Registrering af barrierer på enkelt rute

Hillerød Kommune er en by i udvikling, og der sker mange forskellige anlægsprojekter rundt om i byen hele tiden. Det giver derfor ikke mening at foretage registrering af problemer på alle ruterne i tilgængelighedsnettet. Registreringen vil blive forældet, før der er penge til at kunne udbedre problemerne. Derfor anbefales det at udpege én rute blandt de trehøjest prioriterede ruter og registrere tilgængelighedsbarriererne på denne rute.

Registreringen har til formål at:

- skabe indsigt i antal og omfang af problemer, som kan understøtte fremtidige bevillinger på området.
- uddanne kommunens medarbejdere i at udføre tilgængelighedsløsningerne korrekt.
- drage nyttige erfaringer, som kan implementeres i det videre arbejde.

2) Screening og særlige tilgængelighedsprojekter

Det anbefales, at der gennemføres særlige tilgængelighedsprojekter på de udvalgte ruter, som ikke umiddelbart indgår i planlagte drifts- og anlægsarbejder. Prioriteringslisten kan her være et redskab til udvælgelsen, så projektet giver mest tilgængelighed for pengene. Uddragning af særlige tilgængelighedsprojekter sker ved at en uddannet tilgængelighedsrevisor foretager en besigtigelse og overordnet screening af alle ruter og vurderer rutens eksisterende tilgængelighedsniveau. Ud fra screeningen udpeges en række mulige tilgængelighedsprojekter.

Hvis enkelte af ruterne viser sig at have et særligt højt eller lavt tilgængelighedsniveau, kan disse op- eller nedprioriteres.

3) Guideline - Tilgængelighed under anlæg

Som en del af arbejdet med tilgængelighedsplanen er der udarbejdet en guideline omkring tilgængelighed under anlæg. Her gives anvisninger til god tilgængelighed ved ni forskellige situationer under anlæg.

Guidelinen kan bruges, når der gives gravetilladelser og tilladelse til råden over vejareal på offentlige veje og private fællesveje i Hillerød Kommune. Guidelinen kan også sendes ud sammen med udbudsmateriale, som en vejledning til entreprenører, som skal arbejde på kommunens vejarealer.

Efterhånden som guidelinen bliver alment kendt og benyttet kan denne udbygges med flere tiltag under drift og anlæg.

4) Handicapparkering

Flere og bedre handicapparkeringspladser er et stort ønske fra Hillerød Kommunes handicapråd, og også et problem som kommunens borgere ofte melder ind.

Der skal derfor ske en øget indsats for at sikre flere handicapparkeringspladser.

5) Tilgængelighed ved planlagte drifts- og anlægsarbejder

I forbindelse med ny anlæg, fortovsrenoveringer, cykelstiprojekter samt ved trafiksanering af veje bør det samtidig søges at øge tilgængeligheden.

Ved anlægsprojekter bør der udføres tilgængelighedsrevision som fast procedure under projektering samt særligt fagtilsyn for tilgængelighed under anlæg. På den måde sikres at nyanlæg følger vejledningerne.

Dog vurderes det ikke muligt at etablere et samlet tilgængelighedsnet eller udbedre de særlige tilgængelig-

hedsprojekter igennem de planlagte drifts- og anlægsarbejder. Dette skyldes, at disse arbejder prioriteres og udvælges efter andre kriterier end tilgængelighed, og således ikke vil være sammenfaldende. Enkelte delstrækninger af ruter kan dog blive gjort tilgængelige, og det må herefter overvejes hvor meget der yderligere kræves, for at gøre hele ruten tilgængelig. Dette kan hermed udføres under budgettet for de særlige tilgængelighedsprojekter.

6) I forbindelse med ledningsreovering og lign.

I de tilfælde hvor Hillerød Kommune ikke direkte er involveret i arbejder med for eksempel kloak, el, vand, fjernvarme, tv, telefon og andre datalinjer bør der gøres en indsats for at tilgængeligheden øges, når fortove mm. reetableres. Kommunen bør tage kontakt til de udførende og aftale nærmere om reetableringen.

Ved udstedelse af gravetilladelse bør den nye guideline for tilgængelighed under anlæg benyttes.

7) Øvrige tiltag

Ud over de nævnte tiltag, kan Hillerød Kommune gennemføre en række yderligere forbedringer af tilgængeligheden i hele kommunen. Dette kan ske ved:

- Øget håndhævelse af kommunens regulativ for råden over vejareal på handelsstrøg i samarbejde med Politiet
- Udbredelse af kendskabet til Tilgængelighedsplanen og Guidelinen internt i Hillerød Kommune
- Fortsat, konstruktiv dialog med kommunens Ældre-råd og Handicapråd om aktuelle problemstillinger og behov for forbedringer
- Der bør ske en indsats for at sikre, at tilgængelighedshensynet indarbejdes i forvaltningens daglige drift. En medarbejder fra teknisk forvaltning uddannes til tilgængelighedsrevisor, og får ansvaret for Hillerød Kommunes tilgængelighed. Dermed får medarbejderen ansvaret for at holde øje med, hvordan tilgængelighed kan inddrages i de arbejder, som forvaltningen igangsætter eller giver tilladelse til (f.eks. gravearbejde).

Figur 43 Rollatorbruger ved overkørsel

Hillerød Kommune

Trollesmindealle 27
3400 Hillerød

www.hillerod.dk
Telefon 7232 0000
Fax: 7232 3213

Åbningstider

Man-onsdag kl. 10-15
Torsdag kl. 12-18
Fredag kl. 10-13